Dziś STRONA RADJOWA

Cena egz. 15 gr.

KURJER ZACHODNI »ISKRA«

Opłata poczt. uiszczona ryczałtem. | ROK XXV

Sobota 19 maja 1934 r.

Nr. 136

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 73. | P.K.O. 302.712 | Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7 Rękopisów redakcja nie zwraca.

PRZYGOTOWANIA NIEMIECKIE DO WOJNY

BUDOWA SCHRONÓW I FABRYK CHEMICZNYCH.

PARYŻ, 18.5. (Tel.wł.). Prasa paryska podaje wiadomości o budowie przez Niemcy olbrzymich schronów w lasach, które zapewniałyby ochronę przed atakami lotniczemi.

Na Pomorzu Niemcy budują podziemny garaż samolotowy, który pomieści 60 olbrzymich samolotów do bombardowania.

W Schwarzwaldzie i Palatynacie budowane są ogromne fabryki chemiczne.

Dziś w numerze:

Zrównoważenie
DOCHODÓW Z ROZCHODAMI.

WARSZAWA, 18.5. (Tel. wł.) W kwietniu rb. poraz pierwszy od dłuższego czasu dochody skarbu państwa zrównoważone były z rozchodami. Dochody wynosiły 170 miljonów 500 tys. zł.

Votum zaufania
DLA DOUMERGUE'A.

PARYŻ, 18.5. (PAT). W głosowaniu w Izbie prezes rady ministrów Doumergue uzyskał 360 głosów przeciwko 205. Przeciwko rządowi głosowali komuniści, socjaliści, neosocjaliści oraz część radykałów.

B. ciężki stan zdrowia
WOJEWODY KOSTKA-BIERNACKIEGO.

WARSZAWA. 18.5. (Tel.wł.). Stan zdrowia wojewody poleskiego Kostka - Biernackiego jest b. ciężki.

Stanowisko wojewody poleskiego ma objąć podsekretarz stanu w Prezydjum Rady ministrów p. Siedlecki

Liczba ofiar
KATASTROFY KOLEJOWEJ.

BERLIN. 18.5. (PAT). Według ostatnich wiadomości ilość zabitych w katastrofie kolejowej pod Pforzheim wynosi 8 osób, **ciężko rannych 30 osób.**

W wyniku śledztwa aresztowano 5 funkcjonarjuszów kolejowych.

Mecz tenisowy
POLSKA — FRANCJA.

WARSZAWA, 18.5. (Tel. wł.) Dzisiaj na kortach Legji rozpoczął się międzypaństwowy mecz tenisowy Polska — Francja. W pierwszym dniu **Tłoczyński** pokonał Legesy'a w stosunku 11:9, 8:6, 6:1; drugie spotkanie **Hebda — Lesueur** zostało przerwane wobec zmierzchu przy stanie 6:2, 9:7, 4:6, 0:6.

Dalszy ciąg meczu jutro.

Propaganda antyżydowska
narodowych socjalistów w Gdańsku

GDAŃSK, 18.5. (Tel.wł.). Przechodzące przez główną ulicę Breitgasse oddziały szturmówek narodowo-socjalistycznych śpiewały pieśni antyżydowskie, nawołujące do ostrych rozruchów.

Bojówkarze narodowo-socjalistyczni w Gdańsku noszą na paskach krótkie sztylety jak hitlerowcy.

Prezes gminy żydowskiej w Gdańsku wystosował pismo do prezydenta senatu z prośbą o interwencję w sprawie gwałtownej propagandy antyżydowskiej.

Kongres antysemicki
W NORYMBERDZE.

BERLIN. 18.5. (PAT). Z kół narodowosocjalistycznych donoszą, że we wrześniu rb. zwołany będzie do Norymbergi pierwszy narodowy kongres antysemicki z całego świata. Jak wiadomo, Norymberga jest siedzibą dr. Streichera, organizatora bojkotu żydów w marcu r. 1933 i wydawcy tygodnika antysemickiego „Der Stürmer".

Koncesje alkoholowe w Polsce
na posiedzeniu Ligi Narodów

GENEWA, 18.5. (PAT). Rada Ligi Narodów rozpatrywała na piątkowem posiedzeniu petycję w sprawie koncesyj na sprzedaż napojów alkoholowych w Polsce, przedstawioną jej przez trzy państwa: Portugalję, Wielką Brytanję i Włochy. Sprawozdawca delegat Hiszpanji przedstawił raport, zawierający jedynie streszczenie petycji oraz uwagi rządu polskiego, stwierdzające **bezpodstawność zarzutów,** jakoby podział koncesyj dokonywany był pod narodowościowym kątem widzenia. Zabierając głos przedstawiciel Polski minister Raczyński złożył deklarację **o charakterze zasadniczym.** Delegat polski przypomniał przedewszystkiem, że system udzielania koncesji na sprzedaż napojów alkoholowych w Polsce oparty jest na zasadach stosowanych jednakowo w całym kraju. Ustawa ta nakazuje **udzielanie koncesji osobom w szczególności zasłużonym, przedewszystkiem inwalidom i b. kombatantom.** Jest to ustawa analogiczna do ustaw w innych krajach, posiadających monopole. Minister Raczyński nie uważa za konieczne rozpatrywanie poszczególnych wypadków, zwłaszcza, że koncesje nie są dożywotnie, ani tembardziej dziedziczne, natomiast delegat polski przypomina deklarację ministra Becka, złożoną na 70-tej sesji Ligi, który wówczas oświadczył: **„Rząd polski nie będzie tolerował, aby w jakiejkolwiek postaci stwarzane były przeszkody dla normalnego funkcjonowania wewnętrznej działalności państwa".**

Jestem upoważniony do oświadczenia, dodał minister Raczyński, że zdaniem mojego rządu **Liga Narodów nie może być zmuszana do poświęcania swego czasu tego rodzaju sprawom,** bez poważniejszych przeszkód dla jej autorytetu i powagi. Kończąc minister Raczyński wyraził ubolewanie, że do dyskutowania tego rodzaju sprawy powołana jest właśnie Polska, kraj, który wierny swoim wiekowym tradycjom tolerancyjnym pozostaje w liczbie tych, które nie przestały przestrzegać demokratycznych zasad równości wobec prawa wszystkich bez wyjątku obywateli.

Reprezentant Francji min. **Barthou** oświadczył, że będąc także przedstawicielem państwa demokratycznego **pragnie podziękować reprezentantowi Polski za jego końcową deklarację,** dotyczącą równości wszystkich obywateli wobec prawa, bez różnicy rasy, języka lub religji.

W konkluzji debaty sprawozdawca stwierdził, że po dyskusji, jaka miała miejsce postara się przygotować na następną sesję wniosek w tej sprawie.

Zwraca uwagę fakt, że spośród członków „komitetu trzech", sygnalizujących sprawę Radzie, **delegaci Włoch i Portugalji nie poparli wystąpienia Anglji.**

Litwinow w Genewie
Wielkie wrażenie w kołach niemieckich.

BERLIN. 18.5. (PAT). Nagły przyjazd Litwinowa do Genewy wywołał w niemieckich kołach politycznych wielkie wrażenie. Niemieckie biuro informacyjne, rejestrując krążące na ten temat pogłoski, pisze, że zdaje się nie być wykluczonem, że **przyjazd Litwinowa stoi w związku z sondowaniem możliwości przystąpienia Związku sowieckiego do Ligi Narodów.**

Pozatem Związek sowiecki interesuje się biegiem konferencji rozbrojeniowej oraz szeregiem kwestyj rozbrojeniowych ze względu na Japonję.

Według informacyj z tego samego źródła Rosja sowiecka żywi największe zainteresowanie dla komitetu mocarstw, który stanowiłby przedłużenie konferencji rozbrojeniowej. ZSRR, zdaniem NBI, pragnąłby niewątpliwie brać udział w pracach tego komitetu.

Ufortyfikowania cieśniny Dardanelskiej
domaga się Turcja

LONDYN, 18.5. (PAT). Pewną konsternację wywołała w brytyjskich kołach rządowych zapowiedź Turcji, że zamierza zwrócić się do mocarstw w Genewie z formalnem żądaniem udzielenia Turcji **swobody ufortyfikowania cieśniny Dardanelskiej.**

Jak wiadomo, cieśnina ta uległa demilitaryzacji na podstawie zawartego w Lozannie w roku 1923 traktatu pokojowego z Turcją.

Rząd brytyjski jeszcze nie zajął stanowiska wobec tego żądania.

BALON - TRUMNA
Przyczyną katastrofy balonu niemieckiego

RYGA, 18.5. Według doniesień z Moskwy, specjalna komisja Osawiochimu ogłosiła wyniki dochodzenia w sprawie tajemniczej katastrofy niemieckiego balonu stratosferycznego „Bartsch von Sigsfeld".

Według komunikatu komisji, balon niemiecki opadł w pobliżu miejscowości Siebież i podrzucany silnym wiatrem **wlókł się na przestrzeni 20 km.,** zawadzając po drodze o krzaki, drzewa, budynki i słupy telegraficzne. Kilkanaście słupów telegraficznych zostało przewróconych na skutek uderzenia balonu. W pewnym kolektywie rolnym balon zawadził o dach czytelni komunistycznej zrywając dach i powodując uszkodzenie budynku. Wreszcie balon znalazł się nad powierzchnią jeziora, do którego **wypadły z uszkodzonej gondoli zwłoki obserwatora,** inż. Schrenko.

Jak twierdzi komisja Osawiochimu, **śmierć obydwóch lotników niemieckich nastąpiła już w godzinę po starcie wskutek wadliwego funkcjonowania aparatów tlenowych wewnątrz gondoli.**

W gondoli nie znaleziono żadnych notatek lotników oprócz wstępnych uwag datowanych w **45 minut po wystartowaniu** balonu. W ten sposób, jak twierdzi komisja sowiecka, niemiecki balon stratosferyczny odbył t. zw. **ślepy lot ze zwłokami dwóch lotników.**

10 lat więzienia
ZA RZUCENIE BOMBY.

BERLIN, 18.5. (PAT). Przed sądem nadzwyczajnym zakończył się dziś proces przeciwko Schulzemu, oskarżonemu o rzucenie bomby w dniu 21 marca na Unter den Lienden. Schulze skazany został na 10 lat więzienia. Oskarżony wyrok przyjął spokojnie.

Z CAŁEJ POLSKI

KATASTROFALNY POŻAR WSI.

W czwartek około godziny 6 rano wybuchł pożar we wsi Andruga, gmina Włodzimierzec, koło Sarn, który w ciągu kilku godzin zniszczył 70 zabudowań, w tem szkołę powszechną, cerkiew i miejscowy folwark. Straty wynoszą około 200 tys. zł. Przyczyną pożaru była wadliwa budowa komina. W akcji ratunkowej wzięły udział okoliczne straże pożarne. Jest to już drugi olbrzymi pożar na terenie powiatu Sarneńskiego w ciągu ostatnich dwóch tygodni.

PRZECHODNIE ROZPĘDZILI POCHÓD KOMUNISTÓW.

Przy zbiegu ulicy Grzybowskiej i Rynkowej w Warszawie zebrał się pochód komunistyczny, którego uczestnicy wznosili antypaństwowe okrzyki. Na okrzyki te zareagowali przechodnie, którzy rzucili się na zebranych komunistów, bijąc ich laskami. Na miejsce przybyła wkrótce policja, która zatrzymała 5 komunistów.

WYROK NA HANDLARZY TRUCIZNAMI.

We czwartek ogłosił Sąd okręgowy w Warszawie wyrok w sprawie sprzedawców narkotyków. Skazani zostali właściciel apteki Michelis na 2 lata więzienia i 5.000 zł. grzywny, Piotr Olechowski na 6 miesięcy więzienia. Skazanym na rok więzienia na zasadzie amnestji karę zmniejezono do połowy, a Stanisławowi Olechowskiemu na zasadzie amnestji karę 6 miesięcy więzienia darowano Współwłaściciela apteki Michelisa, Trzaskowskiego z braku dowodów uniewinniono.

ZASTRZELIŁ TROJE LUDZI.

W Miłostowie, pow. Międzychodzkiego rozegrała się onegdaj okropna tragedja, która pociągnęła za sobą śmierć trzech osób. Od zamieszkałego w Miłostowie gospodarza Franciszka Bieniaka zakupił przed niedawnym czasem dom mieszkalny gospodarz Władysław Pelc. Miał on za dom ten zapłacić 2000 zł. i objął go natychmiast w posiadanie. Gdy jednak doszło do zapłaty, Pelc począł zwlekać, chcąc jak najdalej odsunąć termin płatności, a może i zupełnie nie zapłacić. W południe około godz. 14 Franciszek Bieniak wraz ze swemi synami Janem i Stanisławem przyszli do domu Pelca domagać się zapłaty. Na tem tle doszło do sprzeczki, w czasie której Pelc schwycił fuzję i oddał do Bieniaków trzy strzały. Wszystkie były celne. Franciszek, Jan i Stanisław zostali zabici na miejscu. Po dokonaniu tego zbrodniczego czynu Pelc dobrowolnie oddał się w ręce policji.

Trzeba wierzyć w swą gwiazdę!

Państwo Jasińscy wręczają do wypłaty szczęśliwy los.

Trzecim ze spółwłaścicieli szczęśliwego losu nr. 72321, nabytego w miechowskiej kolekturze Mazurkiewicza, a na który to los padła w dniu 9 maja r. b. wygrana 50.000 złotych, jest referent Urzędu Skarbowego w Miechowie, p. Antoni Jasiński. Z pensji swojej, wynoszącej 160 zł. miesięcznie, utrzymuje żonę i syna, Konrada, który przyszedł na świat w Krakowie, w sam dzień obchodu 250-ej rocznicy odsieczy Wiednia.

— Choć pensja moja zaledwie starczyć może na utrzymanie rodziny i moje, tak święcie wierzyłem w to, że kiedyś wygram na loterji, że nie wahałem się przeznaczyć dziesięciu złotych miesięcznie na kupno ćwiartki losu — mówił nam p. Jasiński. — Modliłem się o to i uczyniłem ślub, że jeżeli prośba moja będzie wysłuchana, to ofiaruję część wygranej na cele dobroczynne. Ślubu tego dotrzymam i przeznaczę pewną kwotę na instytucję opieki nad biednemi dziećmi i sierotami.

— Czy dawno gra pan już na loterji? — zapytujemy.

— Siedem lat i to naogół dość szczęśliwie, bo raz już wygrałem 500 zł., a pozatem często na los mój padały stawki. Numer 72321 wybrałem sobie dopiero w bieżącej loterji, wierząc, że on właśnie przyniesi mi szczęście. Ta moja wiara w wygraną była nawet przedmiotem żartów ze strony kolegów, którzy kiedyś zrobili mi „kawał", przysyłając fikcyjne zawiadomienie o tem, że na mój los padło 20.000 zł. i składając powinszowania. Opatrzność wyrządziła im jednak jeszcze lepszy „kawał", przyznając memu losowi nie 20, lecz 50 tysięcy, dzięki czemu ja otrzymam też nie 4 lecz 10.000 złotych. Skutek tego jest przedewszystkiem taki, że u Mazurkiewicza zabrakło losów, gdyż wszyscy ci kawalarze chcą grać na loterji.

— Czy poza spełnieniem ślubu, ma pan już jakie projekty co do ulokowania wygranych pieniędzy?

— Jak panowie widzą, jestem inwalidą (p. Jasiński nie posiada prawej ręki), dlatego zamiary moje na przyszłość muszą być z konieczności ograniczone. Oboje z żoną pragniemy zapewnić naszemu malemu dach nad głową i w tym kierunku idą nasze projekty. Na razie pozostawiamy pieniądze w kasie oszczędności.

Straszna zemsta

ZDRADZONEGO MĘŻA.

LONDYN, 18.5. Z Vera Cruz donoszą o strasznej zemście, dokonanej przez zdradzonego małżonka.

W pobliżu tego miasta pewien wieśniak meksykański przywiązał swą żonę, którą podejrzewał o zdradę małżeńską, do drzewa i oblawszy drzewo naftą, podpalił je. **Nieszczęśliwa kobieta spłonęła żywcem.**

Fakt ten wywołał niesłychane oburzenie wśród ludności wioski, która dokonała samosądu nad okropnym mężem.

Pozbawiono go życia w ten sam sposób, jak on swą ofiarę. Wieśniacy przywiązali go do drzewa i spalili żywcem.

Należy nadmienić, że jest to pierwszy wypadek lynchu w stanie Vera Cruz.

Kto wygrał na loterji?

(NIEURZĘDOWA).

Wczoraj, w jedenastym dniu ciągnienia 4-ej klasy 29-ej polskiej loterji państwowej większe wygrane padły na numery następujące:

20.000 zł. — Nr. 100451.
10.000 zł. — N-ry: 35535 126142
5.000 zł. — N-ry: 15925 100223 168806 24515 64042 83691 146571.
2.000 zł. — N-ry: 15183 15206 14982 25199

56815 65202 80762 89308 100617 106726 116535 119218 135595 137387 143528 147831 15940 48507 50428 54545 79817 87080 113878 113878 119412 130098 131945 134473 135309 152592.
1.000 zł. — N-ry: 7174 14500 13574 17705 20707 24936 29852 31366 40904 40764 41968 44120 42714 55506 57273 59381 60780 60606 63569 66141 66059 82654 86709 92868 98776 100980 100925 102347 103112 104577 106895 109411 109290 111022 113678 116589 120048 120749 126639 128759 143833 153360 156470 167466 4515 5440 7706 8934 10013 16524 28910 35853 39427 40436 51491 62809 64785 68250 72579 77344 78254 82668 96990 101547 112856 11740 127963 145456 146644 149897 156906 158911 163916 165096 168557 169078

GIEŁDA

PIENIĘŻNA.

Dewizy: Belgja 123.70, Gdańsk 172.65, Holandja 358.95, Kopenhaga 120.60, Londyn 26.98, Nowy Jork 5.27¼, Nowy Jork (kabel) 5.28, Oslo 135.60, Paryż 34.94, Praga 22.05, Szwajcarja 172.30, Sztokholm 139.15, Włochy 45,04, Berlin 209.95.

Obroty mniej, niż średnie, tendencja niejednolita, mocniejsza dla dewizy na Warszawę. Banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych 5.26¼. Rubel złoty 4.61—4.60½ Dolar złoty 8.92. Rubel srebrny 1,38, 100 kopiejek bilonu srebrnego 0.64. Gram czystego złota 5.9244. Marka niemiecka (banknoty) w obrotach prywatnych 207—203 i trzy czw. Funt szterlingów (banknoty) w obrotach prywatnych 26.95—26.98.

Papiery procentowe: 3 proc. poż. budowlana 48.85; 7 proc. poż. stabilizacyjna 66,25—66,75—66,50 (w proc.): 4 proc. poż inwestycyjna 112,50—112,60; 4 proc. państw. poż. premjowa dol. 53,25: 5 proc. konwersyjna 65,25—66,00: 5 proc. pż. kol. konwersyjna 58.00 — 58.50.

Akcje: Bank Polski 86.00—86.50—86,25; Lilpop 11.75; Starachowice 10.90—10.70—10.75.

ANTONI HRAM

CZARNY

(NIEWINNA KREW)

(współczesna powieść sensacyjna)

52

Przebudził się koło południa. Pierwszym przedmiotem jaki zwrócił jego uwagę, był spory dzbanuszek kawy. Dalej na tacy stał drugi, mniejszy, zawierający świeżą, śmietankę, oraz bułki i masło na trzcinowym koszyczku, przykrytym białą serwetką. Kawa dawno wystygła, lecz pan Serafin czując wielkie pragnienie, jednym duszkiem wypróżnił całą zawartość dzbanka. Nietknął natomiast bułek i szybko począł się ubierać.

O wypadkach ubiegłej nocy nie myślał już wcale, mając przygotowany zgóry wykręt, na wypadek gdyby ktoś zechciał potrącić drażliwy temat niemiłej przygody. Postanowił tylko starannie unikać Kobielowej.

Nim jednak zdążył uporządkować zawartość walizki, do pokoju wsunęła się służąca z zawiadomieniem, że państwo czekają z obiadem.

Pan Serafin jeszcze raz sprawdził obecność wiszącego na szyi woreczka z dolarami, poczem podkręciwszy przed lustrem rzadkie wąsy, wy-

W staroświeckiej jadalni całe miejscowe towarzystwo siedziało już przy stole, nie wyłączając Zylicza, którego pan Serafin miał szczęście poznać już wczoraj przy kolacji, znajdując w nim z miejsca wdzięcznego słuchacza swych opowiadań o niezwykłych przygodach w kraju Jankesów, zmyślonych zresztą w dziewięćdziesięciu procentach.

Na szczęście i tym razem miejsce wypadło mu koło Karola, z czego zadowolony, po kilku obowiązkowych uprzejmościach wypowiedzianych w stronę gospodarzy i panienek, bezzwłocznie nawiązał rozmowę z niezmęczonym słuchaczem. Mimo to rzucał baczne spojrzenia w stronę panienek, które snać już poinformowane o niefortunnej nocnej wyprawie „wujcia" do kuchni, ukradkiem szturchały się porozumiewawczo, z trudem tylko wstrzymując się od śmiechu.

— Jak wujcio spędził pierwszą noc w Mikuczewie? — spytała niepoprawna Zenka, mimo stanowczych napomnień pani Szlaskiej, aby kuzyneczkowi nie robić żadnych przykrości.

— Noc?..., owszem,, owszem, spałem jak suseł w norze. Tylko dziwny sen miałem...

— Sen?... jaki?; — zainteresowały się obie panienki.

— Coprawda, trochę głupi w swem nieprawdopodobieństwie — podjął wujcio spokojnie. — Mianowicie widziałem młodą ładną panienkę, którą wszechmocna wróżka zamieniła w koczkodona,

— He, he, he — parsknął śmiechem rozbawiony praktykant.

Panienki spoważniały. Zośka spuściła głowę nad talerzem, skubiąc brzegi obrusa. Natomiast uparta Zenka udała, że nie dostrzegła wyraźnej aluzji.

— I cóż w tem tak śmiesznego? — zwróciła tłumiony gniew na Zylicza. — Gdyby jednak tak było, to obawiam się, że niejeden młody mężczyzna nosiłby postać zwykłego kłapoucha, który jak wiadomo jest symbolem głupoty.

— Na co się tu zanosi?! — przeraziła się mama, puszczając w roztargnieniu widelec na podłogę.

— Brawo, Zeniu kochana! — ucieszył się stary rządca. — Dzielna córka, dziedzicu! — poklepał Szlaskiego po kolanie. — Z taką to nie zaczynają, bo odpali aż miło.

Karol pokrył zmieszanie i zawtórował śmiechem. Jeden tylko „wujaszek" stał się dziwnie poważnym. Co chwila sięgał ręką za kamizelkę, a błyszcząca łysina pokrywała się coraz nowemi kroplami potu. Po jakimś czasie ręka pana Bąbelka sięgała znacznie niżej, a twarz przybrała wyraz graniczący z rozpaczą.

...Woreczek z dolarami, powoli ale stale obsuwał się coraz niżej.

— Miałeś zmienić sznureczek, przeklęty kretynie!... — łżył się w myśli Serafin, uprzytamniając sobie, że jeszcze wczoraj postanawiał zastąpić

ZAMACH STANU RZĄDU ŁOTEWSKIEGO

Jak doniosły wczorajsze depesze, rząd łotewski dokonał zamachu stanu, wprowadzając w całym kraju stan wyjątkowy i rozwiązując parlament. Dekretem rządu zabroniono wszelkich zebrań, wieców i pochodów, zawieszono działalność wszystkich stronnictw, zamknięto przeszło 30 wydawnictw łotewskich i wszystkie pisma żargonowe. Temi decyzjami rząd zawiesił obecną konstytucję i zapowiedział wprowadzenie w ciągu pół roku nowej ustawy.

Zamach stanu łotewski ma charakter szczególny. Jest to zamach prewencyjny, uprzedzający dwa zamachy, które jednocześnie groziły rządowi, zarówno ze strony skrajnej prawicy, jak i lewicy. Tendencje zamachowe na Łotwie przejawniały się oddawna i wiązały się ze szczególną wewnętrzną sytuacją polityczną.

Na prawem skrzydle od paru miesięcy działała organizacja „Perkundkrust", zorganizowana na wzór organizacyj hitlerowskich i niewątpliwie pozostająca pod silnemi wpływami niemieckich narodowych socjalistów. Nie bez racji od kilku miesięcy usadowił się na granicy litewskej w Prusach Wschodnich głośny w r. 1920 awanturnik Bermond Awałow, który już kilkakrotnie planował przewrót na Litwie i Łotwie.

Działalność tej skrajnej prawicowej organizacji w ciągu ostatnich tygodni przybrała niezwykle na sile. Przed kilku tygodniami przybyli na Łotwę nielegalnie przywódcy Ozols i Plan - Dubowski, należący do organizacji legjonistów. Przybyli oni na teren Łotwy z określonym zamiarem przygotowania ruchawki. Policja wpadła na ich trop i obu aresztowała. Niemniej prace organizacyjne trwały w dalszym ciągu i policja otrzymała meldunek, że wybuch zamierzony jest pomiędzy 15 a 18 b.m. Jednocześnie z przewrotem miano dokonać zamachu na ministra wojny gen. Balodisa i prezesa ministrów p. Ulmanisa.

Równolegle z przygotowaniami skrajnej prawicy szły prace zamachowe skrajnej lewicy. Wyrazem walki przeciwko rządowi była działalność socjal - demokracji w sejmie, gdzie posiada ona największą ilość mandatów i prowadziła stale ostrą i zdecydowanie wrogą opozycję. W ciągu ostatnich posiedzeń odrzucono wszystkie propozycje rządowe usprawnienia ustroju Łotwy i jasne było, że żaden plan zmiany konstytucji nie ma szans przyjścia w drodze parlamentarnej.

Sejm łotewski przedstawia sobą obraz niezwykłej mozaiki. Na stu posłów działa w nim dwadzieścia stronnictw. Największą ilość mandatów, bo 22, posiadają socjaliści. Pozostałe stronnictwa liczą od 17 do 2 posłów. W tych warunkach najważniejsze ustawy były często dziełem wypadku.

W takiem położeniu sytuacja kraju stale się skomplikowała i nie mogło być mowy o sprawowaniu jakichkolwiek trwałych rządów. Wobec tego rząd łotewski, udów. Wobec tego rząd łotewski, uznając, że republika jest zagrożona, zarówno niebezpieczeństwem dwóch zamachów, jak też panującem w niej całkowitem rozprzężeniem, oparł się na artykule 62 dotychczasowej konstytucji i ogłosił stan wyjątkowy. Dokonane aresztowania i konfiskata licznych składów broni obezwładniły przynajmniej narazie obie skrajne grupy zamachowe i oddały w ręce rządu władzę nad krajem. Premjer Ulma nie opiera się na grupach centralnych, a przedewszystkiem na stronnictwie chłopskiem i silny jego poparciem zdecydowany jest wprowadzić nowy ustrój, który, jak głosi odezwa rządowa, „zapewni krajowi trwałe rządy i usunie wszelkie walki klasowe i politykę klas". W rzetelnej i uczciwej pracy pod kierunkiem bezpartyjnego rządu Łotwa zjednoczy wszystkie odłamy społeczeństwa — głosi odezwa rządowa.

OBCHÓD RUMUŃSKIEGO ŚWIĘTA NARODOWEGO W BUKARESZCIE.
Stoją od lewej strony do prawej: książę Mikołaj (brat króla), następca tronu Michał, król Karol, królowa wdowa Marja, eks-królowa grecka Elżbieta.

Program społeczno - gospodarczy kanclerza Hitlera.

W gmachu sejmu pruskiego odbył się drugi kongres narodowo - socjalistycznego „Frontu Pracy". Przywódca „Frontu Pracy" dr. Ley w zagajeniu omówił rozwój organizacyj partyjnych.

Punktem kulminacyjnym kongresu była dwugodzinna mowa kanclerza Hitlera, którego wywody wywarły na obecnych silne wrażenie. Kanclerz skreślił swój **program społeczno - gospodarczy** w ogólnych linjach i przeciwstawił go w ostrej formie ciatyzmowi komunistycznemu.

Nie wolno zapominać — oświadczył Hitler — **że gospodarstwo Niemiec nie jest oparte na zasadach administracji państwowej. Gdyby zastosowano socjalizację do organizacji życia gospodarczego Niemiec, skończyłoby się to klęską gospodarstwa.** Na tej drodze niemożliwem jest osiągnięcie jakichkolwiek postępów gospodarczych.

W tem miejscu kanclerz przeciwstawił organizację gospodarstwa niemieckiego koncepcji sowietów, oświadczając, że związek sowiecki opiera się stale na państwach kapitalistycznych, korzystając z ich pomocy w postaci inżynierów i maszyn. Sowiety sprowadzają wszystko z państw kapitalistycznych, ale mówią o komunizmie. Sowiety żyją tylko kosztem urządzeń niekomunistycznych. Światopogląd musi być oparty całkowicie na własnych siłach. Tego komuniści nie potrafią. Wszelkie eksperymenty w tym kierunku kończyły się zawsze katastrofą. Nie można osiągnąć maximum produkcji, stosując zasadę, która godzi wprost w inicjatywę prywatną. Narodowi socjaliści dążą do możliwie jak największego rozwinięcia sił, tkwiących w narodzie niemieckim, występując przeciwko egoistycznym interesom poszczególnych jednostek i grup. Kanclerz podkreślił nieracjonalność stosowania form walki między poszczególnemi grupami w społeczeństwie niemieckiem. Tylko autorytet państwa może przeciwstawić się tego rodzaju metodom. Państwo nie będzie narzędziem przedsiębiorców, ani robotników, stojąc ponad grupami. Cały naród niemiecki — oświadczył Hitler — w pochodzie swoim ożywiony jest dziś nowym rytmem, który doprowadzić go musi do szczęśliwszej przyszłości. My wszyscy, którzy przeżyliśmy wojnę, wiemy, **że celem polityki nie może być prowadzenie wojen.** Naszym celem będzie zawsze danie narodowi możności szczęśliwego życia i dlatego nie istnieje dla nas inna polityka poza polityką pokojowej odbudowy. Ale z tego właśnie powodu nigdy nie możemy pozwolić na degradowanie narodu niemieckiego do poziomu niewolników. **My nie złamiemy pokoju, ale nowe Niemcy nigdy nie wyrzekną się swoich praw i nigdy nie złożą ofiary ze swej ziemi.** Naród niemiecki z fanatyzmem bronić będzie swego prawa do życia na tym świecie. Nie złamiemy nigdy pokoju, ale niech nikt nie myśli, że w okresie pokoju będzie mógł nas bez oporu ujarzmić.

1000 NOWYCH MIAST w ciągu 30 lat.

Energiczne zarządzenia rządu Rzeszy, zmierzające do stopniowej likwidacji bezrobocia i ożywienia gospodarczego w przemyśle, wydają już pożądane owoce. Najbliższy sezon ma przynieść znaczne ożywienie ruchu budowlanego. Komisarz do spraw osiedleńczych, Feder, oświadczył niedawno na konferencji prasowej w Berlinie, że zamiarem rządu jest wybudować w okresie najbliższych lat 30 nie mniej, jak **1000 nowych miast w Niemczech, liczących plus minus do 10.000 mieszkańców.**

Na cele budowlane ma być uruchomiony kapitał **dwóch miljardów marek,** z czego rząd udziela 25 proc. w postaci kredytu długoterminowego, a resztę wyłożyć mają sami budujący. Przemysłowcy i kupcy drzewni interesują się w związku z tem coraz bardziej możliwościami zakupu surowca oraz desek na rynku polskim. To też Związek kupców drzewnych i tartaków Niemiec Wschodnich ma zamiar reaktywować u siebie sekcję polską.

Bezwątpienia przemysł budowlany niemiecki mógłby wchłonąć ogromne ilości naszego drzewa, lecz zachodzi tu poważna trudność... dewizowa. Eksporterzy polscy obawiają się, czy utrudnienia dewizowe pozwolą ich odbiorcom przekazywać w całości należną za towar walutę dostawcom.

Dałoby się to uskutecznić jedynie przez układ clearingowy z Rzeszą niemiecką. Polega on na porozumieniu pomiędzy rządami oraz instytucjami emisyjnemi naszemi a niemieckiemi. Bank Polski musiałby otworzyć specjalny rachunek bieżący, z którego na zlecenie importerów niemieckich wypłaca eksporterom polskim należność w złotych za dostarczony do Niemiec towar. Podobny rachunek otwiera wtedy Bank Rzeszy, aby wypłacić z niego na zlecenie importerów polskich należności (w markach) kupców niemieckich, którzy wysłali swe towary do Polski. Co tydzień, dajmy na to, wymieniają oba banki wyciągi z tych rachunków i kontrolują automatycznie, czy wzajemny eksport - import równoważy się pod względem wartości pieniężnej.

W razie ujemnego salda po stronie jednego z kontrahentów, kraj eksportujący „z nadwyżką" chwilowo wstrzymuje swój wywóz, dopóki salda nie ulegną wyrównaniu. Jako artykuł wwozu z Niemiec do Polski wchodziłyby w grę rozmaite wyroby przemysłu chemicznego, maszynowego i t.p.

ZAGRANICĄ

O NOWYM RZĄDZIE.

„Boersen Ztg." zauważa, że powierzenie prof. Kozłowskiemu misji tworzenia gabinetu było niespodzianką. „Berliner Tageblatt", pisząc o mjr. Floyar - Rajchmanie, charakteryzuje go jako niezwykle energicznego i bezwzględnego.

„Lokal Anzeiger" zaznacza, że zmiany w resortach gospodarczych pozostają w związku z mającemi w najbliższym czasie nastąpić ważnemi rokowaniami o traktaty handlowe z Francją i Rzeszą oraz rozmowami węglowemi z Anglją.

Dzienniki niemieckie podkreślają, jako rzecz charakterystyczną, że prof. Kozłowski nie posiada wyższej rangi wojskowej i odbył studja na uniwersytecie niemieckim.

Paryskie „Figaro" poświęca zmianie rządu w Polsce artykuł, w którym kończy następującą konkluzją: „Można powiedzieć w istocie, że administracja polska odmładza swoje kadry. Prof. Kozłowski zaledwie przekroczył 40 lat, a kandydaci na nowych ministrów nie są od niego [illegible]".

Z DNIA

SFAŁSZOWANA ETYKIETA.

Tym mocnym terminem określa sanacyjne wileńskie „Słowo" artykuł wybitnego publicysty sanacyjnego, redaktora naczelnego „Kurjera Porannego" p. Wojciecha Stpiczyńskiego spowodu entuzjastycznego epitaphium dla rządu p. Jędrzejewicza, w którym czytaliśmy m. in. o reformie szkolnictwa:

„Duch Polski szlacheckiej zmagał się z ideologją legjonową Polski demokratycznej. Walka trwała, rozstrzygnięcia nie było... Rozstrzygnięcie to dał dopiero Janusz Jędrzejewicz, oczywiście w duchu idei legjonowej, po linji wymagań nowej rzeczywistości i naszych polskich konieczności rozwojowych".

Tymczasem „Słowo" stwierdza, że żądanie podwyższenia opłat w wyższem szkolnictwie było przedewszystkiem postulatem konserwatystów, zwalczających „przyrost demokracji" na tem polu:

„W ten spór wchodzi ze swoją reformą minister Jędrzejewicz i — co robi tą reformą? Nietylko przekreśla dawne marzenia o powszechności, ale i ogranicza dostęp na uniwersytet, ba, znosi nawet dotychczasowy kompromisowy sukces „demokratów". Za klucz do ograniczenia dostępu na uniwersytet przyjmuje nie konkurs matur, nie egzamina wstępne, nie wreszcie zróżniczkowanie opłat na podstawie skombinowanego kryterjum niezamożności, względnie zamożności i zdolności, względnie jej braku u studenta, tylko poprostu przyjmuje stare, wysuwane przez konserwatystów kryterjum majątkowe, wysokość opłat akademickich... Dawniej demokraci żądając zniesienia opłat powoływali się na przykład Rosji sowieckiej, minister podnosząc opłaty powołuje się na przykład konserwatywnej Anglji, Niemiec...

A po tem wszystkiem p. Stpiczyński pisze o zwycięstwie „rzeczywistych demokratów", o daniu „wszystkim obywatelom równego życiowego startu" o zwycięstwie „ducha Polski szlacheckiej" nad „ideologją legjonową Polski demokratycznej"! Czy to jest zatokowanie się jak głuszec, własnemi frazesam, czy to jest tylko zagłuszanie niemi wyrzutów demokratycznego sumienia?"

Trudno o obszerniejsze scharakteryzowanie reakcyjności reformy p. Jędrzejewicza, niż to uczynił organ konserwatystów. Z etykietą „demokratyzmu legjonowego" nie bardzo jest w porządku.

PREMJERA W TEATRZE.

Żołnierz królowej Madagaskaru.

KROTOCHWILA W 3 AKTACH A. DOBRZAŃSKIEGO.

Krotochwila Dobrzańskiego była kiedyś i to bardzo dawno niezawodnym magnesem, ściągającym do teatru publiczność, „żądną zabawy". Dziś może ona zainteresować już tylko rzadki okaz widza, interesującego się zmianami obyczajów i gustów widowni.

Obyczaje bohaterów sztuki Dobrzańskiego, którą niesłusznie nazwane komedją, zdradzające jej mocno starą markę, czego nie odświeżą ani wstawki rewjowe, ani nagość, ani konstruktywizm dekoracyj. Zabawne dla nas w „Żołnierzu królowej Madagaskaru" jest nie to, co chciał zabawnem uczynić autor, ale tło obyczajowe, na którem autor snuł swą niewymyślną historję o birbantach, szukających za kulisami teatru przygód miłosnych. Dziś się już tego nie robi i to właśnie, że odwiedzanie aktorek za kulisami było czemś gorszącem, śmieszy nas najbardziej, choć autor chce nas rozerwać zupełnie czem innem. Niewypowiedzianie również roztkliwia nas widok dwudziestoparoletniego młodzieńca, któremu bez pozwolenia mamusi trudno jest wyrwać się z domu na miasto o godz. 8 wieczorem. Wzruszają nas, jak stare zapomniane pamiątki po prababci, owe nieodzowne w każdej prawie dawnej komedji ciotki, stare panny, co to tęskniły już nie do królewicza z bajki, ale do byle jakiego męża, „choćby o jednem oku, byle tego roku".

Przy całem prymitywizmie środków, których używa Dobrzański w swej krotochwili, przy rozbrajającym symplicyzmie w ustosunkowaniu się do zjawisk obyczajowych, „Żołnierz królowej Madagaskaru" może zabawić i może nawet zastanowić pod warunkiem jednak, że postawę artystyczną i obyczajową Dobrzańskiego i bohaterów jego krotochwili zestawimy z naszą własną postawą i z postawą naszych czasów. Jakże wielkie zmiany zaszły przez lat stosunkowo niewiele od czasu, gdy „Żołnierz królowej Madagaskaru" był widowiskiem aktualnem.

Wystawiono w teatrze sosnowieckim sztuczkę Dobrzańskiego pod reżyserją p. Gołaszewskiego starannie. Z wykonawców odznaczyli się pp.: Gołaszewska, Arciszewska, Sobotkowska, Śniadecka, Orliński, Gołaszewski, Szafrański, Mikołajewski i in.

Ćw.

Święto „Wiosny beskidzkiej"

W WIŚLE.

W czasie Zielonych Świąt w dniach 20 i 21 bm. odbędzie się w Wiśle „Święto Wiosny Beskidzkiej" z bogatym i urozmaiconym programem, który niewątpliwie ściągnie do Wisły wielu przyjaciół gór.

Uroczystości rozpoczną się w niedzielę o godz. 7 hejnałem na trąbie owczarskiej z groni Wisła. O godz. 13.30 zbiórka na basenie kąpielowym, o 14 pochód banderji Wiślańskiej i Istebniańskiej z 3 orkiestrami na miejsce startu do góralskich wyścigów konnych, o 15 wyścigi na szlaku Wierchy — Koziniec, o godz. 16 powrót do doliny Dziechcinki na wielkie Teatrum Beskidzkie pod gołem niebem z występem trzech chórów z Wisły, Istebnej i Cieszyna. Teatrum obejmuje pozatem pieśni góralskie i pokaz tańców wiślańskich i istebniańskich oraz widowisko szałasowe „Moiczek". W czasie pokazu przygrywać będzie orkiestra wojskowa i 3 orkiestry góralskie, dudziarz i trąby szałaśnicze. Na stokach gór palone będą ognie.

W poniedziałek o godz. 14 rozpocznie się święto pieśni młodzieży szkolnej z Wisły w dolinie Dziechcinki. Na zakończenie wielki festyn ludowy w dolinie Dziechcinki przy dźwiękach trzech orkiestr.

Pociągi popularne z Katowic odchodzą w niedzielę, a wracają do Katowic w poniedziałek wieczorem. Cena kolejowego biletu powrotnego wraz z opłatą wstępu na imprezę wynosi zł. 5.60.

Przeciw trudnościom i ciężarom

ze strony ubezpieczalni społecznych.

Dnia 17 b.m. odbyło się w lokalu Izby przemysłowo-handlowej w Sosnowcu posiedzenie specjalnej podkomisji, wyłonionej przez międzyizbową komisję polityki socjalnej Związku izb przemysłowo-handlowych, dla przygotowania materjału, mającego być przedmiotem wspólnych obrad przedstawicieli życia gospodarczego z Izbą ubezpieczeń społecznych w Warszawie. Zainaugurowane zostały mianowicie tego rodzaju bezpośrednie rozmowy pomiędzy naczelnemi organami ubezpieczeń społecznych a życiem gospodarczem w sprawie niezwykłych trudności i ciężarów w związku z wprowadzeniem ustawy o ubezpieczeniu społecznem.

W posiedzeniu komisji, któremu przewodniczył radca prawny Izby sosnowieckiej, adw. Braun, wzięli udział delegaci izb przemysłowo-handlowych w Warszawie, Krakowie, i Katowicach oraz przedstawiciele organizacyj gospodarczych ze Śląska i województwa Kieleckiego.

Po całodniowych intensywnych obradach ustalono, że niezależnie od generalnego żądania obniżenia globalnej sumy obciążeń życia gospodarczego na rzecz ubezpieczeń społecznych — domagać się należy daleko idących zmian i uproszczeń w dziedzinie techniki zgłoszeń, wymiarów składek, i wogóle formalności, narzuconych zakładom pracy, w związku z wejściem w życie ustawy scaleniowej. W powyższych sprawach uchwalono długi szereg szczegółowych też i wniosków zarówno co do treści ustawy, jak i rozporządzeń wykonawczych na jej tle wydanych oraz wnioski co do uproszczeń formularzy, których wypełnienia żąda się od zakładów pracy. Wszystkie te wnioski mają być przedmiotem szczegółowych bezpośrednich narad z przedstawicielami izby ubezpieczeń społecznych w Warszawie oraz przedstawione będą Ministerstwu opieki społecznej.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK.

19 Sobota	Dziś Celestyna Jutro Zesł. Ducha Św. Wschód słońca 3 m. 52. Zachód „ 19 m. 29.

Kinoteatry w Zagłębiu

dziś wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: Romans Mańki Greczanej.
PALACE: „Hymn Poganina".
EDEN: Schowajcie swoje smutki.

BĘDZIN

APOLLO: „Skarbiona".
ŚWIATOWID: L. 14 zatoncja.
NOWOŚCI: Nocny lot.

DĄBROWA

ARS: W twoich ramionach.
RAJKA: I „W mrokach wielkiego miasta". — II „Pod kuratelą".

ZAWIERCIE.

STELLA: „Ostatnia carowa".

Skasowanie ambulansów pocztowych

PRZYCZYNĄ OPÓŹNIENIA W DOSTARCZANIU GAZET.

Czytelnicy nasi z miejscowości położonych wzdłuż linji kolejowej Sosnowiec — Kielce skarżą się na opóźnienie w dostarczaniu „Kurjera Zachodniego". Spowodowane zostało to skasowaniem ambulansu pocztowego przy rannym pociągu. Obecnie kursuje ambulans pocztowy tylko raz na 24 godziny, przy pociągu odchodzącym z Sosnowca o godz. 3 popoł.

Wobec tego, że taka oszczędność daje się dotkliwie odczuć szerokim sferom miejscowego społeczeństwa, a w szczególności handlowym, przeto istnieje nadzieja, iż Ministerstwo poczt i telegrafów przywróci skasowany ambulans. Odpowiednie starania niewątpliwie podejmie również Izba przemysłowo - handlowa, do której zainteresowane sfery zwró cą się z prośbą o interwencję.

× OSOBISTE. P. Krzemieniowa, b. dyrektorka seminarjum żeńskiego w Zawierciu, zawieszona w urzędowaniu na skutek pewnych zarzutów, całkowicie zrehabilitowana w kilku instancjach sądowych, na własną prośbę przeniesiona została do Sosnowca i objęła kierownictwo seminarjum żeńskiego.

P. Krzemieniowa jest doświadczoną i wytrawną wychowawczynią młodzieży, z całem poświęceniem i zapałem oddająca się pracy pedagogicznej.

× ZABAWA NA SATURNIE. Dziś wieczorem w sali klubu na Saturnie odbędzie się zabawa taneczna, urządzona staraniem lokalnego komitetu obchodu Tygodnia LOPP.

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś w sobotę dnia 19 b.m. o godz. 20.15 powtórzenie premjery p.t. „ŻOŁNIERZ KRÓLOWEJ MADAGASKARU" w której udział bierze cały zespół. Kapitalny humor całej sztuki oraz rewja w II-gim akcie dają gwarancje powodzenia tej sztuce. Ceny dla uprzystępnienia szerszym masom ujrzenia tego widowiska, najniższe. Cały parter 1 zł. Amfiteatr i galerja 50 gr.

REPERTUAR

Sobota dnia 19 b.m. o godz. 20.15 „ŻOŁNIERZ KRÓLOWEJ MADAGASKARU". — Ceny najniższe.
Niedziela dnia 20 b.m. o godz. 16.15 „PAN NACZELNIK TO JA" po cenach najniższych.
Niedziela dnia 20 b.m. o godz. 20.15 „ŻOŁNIERZ KRÓLOWEJ MADAGASKARU" po cenach najniższych.

Teatr Polski w Katowicach

REPERTUAR.

Sobota dnia 19 b.m. „Rodzina".
Niedziela dnia 20 b.m. „Firma".
Niedziela dnia 20 b.m. „Ten i tamten"

Zapisy do szkoły

GÓRNICZO-HUTNICZEJ.

Zapis kandydatów do państwowej szkoły górniczo - hutniczej w Dąbrowie która, jak wiadomo, jest średnim zakładem technicznym, trwa od dnia 1 maja do 10 czerwca rb. Egzamin wstępny kandydatów na pierwszy kurs rozpocznie się dnia 20 czerwca rb.

Szkoła posiada 4 wydziały: górniczy, hutniczy, elektromechaniczny i miernictwa kopalnianego. Nauka trwa 4 lata. Do szkoły przyjmowani są kandydaci, którzy ukończyli 3 klasy szkoły średniej państwowej lub prywatnej z prawami, albo 7 oddziałów szkoły powszechnej, złożą egzamin wstępny: z matematyki i jęz. polskiego. Kandydaci, którzy posiadają świadectwo z ukończenia 6 klas państwowej lub równorzędnej szkoły średniej, mogą być przyjęci bez egzaminu wstępnego.

Po ukończeniu szkoły otrzymują absolwenci świadectwo ze stopniem technika górniczego, hutniczego, mierniczego kopalnianego lub technika ruchu w dziedzinie mechaniki i elektrotechniki, stosownie do wydziału, jaki absolwent ukończył.

Bliższe informacje zainteresowani mogą otrzymać w kancelarji szkoły.

× LUSTRACJA. Wczoraj bawiła w Sosnowcu komisja Izby ubezpieczeń społecznych w Warszawie z inspektorem Turkusem, która przeprowadziła lustrację Ubezpieczalni w Sosnowcu.

× ZAWARCIE UMOWY. Między dyrekcjami Ubezpieczalni społecznej w Sosnowcu a pracownikami farmaceutycznymi została zawarta, po dłuższych pertraktacjach nowa umowa, regulująca warunki płac. Umowa ta ma obowiązywać od 1 czerwca rb.

Kto złożył hołd

WETERANOWI Z 63 ROKU.

W związku z artykułem pt. „Wzruszający hołd dziecka dla weterana", jedna z p. nauczycielek nadesłała nam list z wiadomością, iż była świadkiem opisanego w „Kurjerze Zachodnim" zajścia z weteranem 63 r. w tramwaju i dziewczynką, która dała staruszkowi swe śniadanie, była Lala Malarska, uczenica III kl. szkoły powszechnej przy gimnazjum żeńskiem im. Zawidzkiej w Dąbrowie.

Wyjaśnienie to chętnie zamieszczamy w przekonaniu, że piękny czyn Lalusi będzie przykładem i bodźcem dla dzieci do spełniania dobrych uczynków.

Niezwykłe zjawisko

ATMOSFERYCZNE.

Pisze nam jeden z czytelników:

Dnia 6 maja o godz. 21 m. 19 z Sosnowca było widzialne szczególne zjawisko atmosferyczne, a mianowicie: na szarem tle nieba, w stronie Beskidów, zjawiła się biało-błękitna wielka kula, podobna do matowego klosza. Ta kula w ciągu kilku sekund posuwała się pomału do ziemi pod kątem przeciętnie 34 st. na zachód i, nie dosięgając poziomu horyzontu, znikła w obłokach — zgasła.

Kula ta, mając prawidłową formę olbrzymiego klosza, w czasie swej krótkiej podróży zostawała i co do wielkości i co do formy bez żadnej zmiany. Droga ruchu (trajektorja) była zlekka paraboliczną. Długość tej drogi odpowiadała kątowi ca 2 stopnie między linją od oka widza do punktu początkowego ruchu, a linją od oka widza do punktu, w którym klosz-kula znikła.

Ucieczka więźnia

ESKORTOWANEGO PRZEZ POLICJANTA.

Przebywający w więzieniu mysłowickiem mieszkaniec Sosnowca Marjan Bratkowski (Kordonowa) doprowadzony został wczoraj pod eskortą policyjną na rozprawę do Sądu okręgowego.

W drodze powrotnej, Bratkowski, zmyliwszy uwagę policjanta, zbiegł na ulicy Ostrogórskiej i ulotnił się w niewiadomym kierunku.

Zarządzony za zbiegłym więźniem pościg nie dał narazie wyniku.

× NIE TRZEBA SIĘ WYMELDOWYWAĆ. W związku z nadchodzącym okresem wyjazdów na wywczasy letnie, wydział ewidencji ludności zarządu miejskiego przypomina, że osoby, wyjeżdżające na letniska nie mają obowiązku wymeldowania się, jak i meldowania po powrocie za wyjątkiem osób: 1) podlegających obowiązkowi wojskowemu (rezerwa i pospolite ruszenie), jeżeli okres ich wyjazdu z kraju przekracza 2 miesiące, 2) wszystkich mieszkańców, o ile wyjeżdżają zagranicę na okres dłuższy niż 24 godziny.

× OBRONA PRZECIWLOTNICZO-GAZOWA. Dnia 19 bm. o godz. 5 popołudniu odbędzie się zebranie grupy 3-ciej drużyn odkażających w szkole przy ul. Szkolnej 1 obok „Renardu". Ze względu na ważność sprawy i rozpoczęcia dalszego szkolenia drużyn, obecność wszystkich ćwiczących obowiązkowa.

× Z KOMITETU NIESIENIA POMOCY BEZROBOTNYM I BIEDNYM W CZELADZI. Wobec zrzeczenia się p. sędziego Wereszczyńskiego stanowiska przewodniczącego zarządu komitetu niesienia pomocy bezrobotnym i biednym w Czeladzi, na plenarnem zebraniu komitetu w Magistracie czeladzkim w dn. 17 bm. pod przewodnictwem p. Bolesława Jankowskiego, jednomyślnie powołano na to stanowisko inżyniera kopalni „Saturn" p. Bronisława Strawińskiego; inne zmiany w składzie zarządu komitetu nie zaszły. Nowowybrany przewodniczący inż. Strawiński objął swoje obowiązki w komitecie z dn. 18 bm.

× KRADZIEŻE. Pawłowi Migasowi skradziono w nocy z podwórza domu nr. 6 przy ul. Podzamcze w Będzinie wóz, wartości 180 zł.

Rozalji Kowalikównie z Piasków nieznany osobnik wyrwał onegdaj o godz. 9 wiecz. u zbiegu ulic Piłsudskiego i Grabowej w Sosnowcu z ręki torebkę, w której znajdowało się 20 zł. i różne drobiazgi.

Podział Sosnowca na okręgi wyborcze

z wyszczególnieniem ulic.

Aby ułatwić wyborcom w Sosnowcu orjentowanie się do jakiego okręgu wyborczego należą podajemy dokładny podział miasta według ulic na okręgi.

OKRĘG I (posiada 3 mandaty).

Lokal okręgowej komisj wyborczej: ul. Piłsudskiego 73 (szkoła powszechna, dom Huty Milowice): godziny urzędowania codziennie od godz. 16-ej do 21-ej.

Okręg podzielony jest na dwa obwody głosowania.

Teren obwodu Nr. 1: Podjazdowa, Wiktora, Pekin - Milowice, Bryniczna, Słoneczna, Złota, Studzienna, Kopliczna, Szosowa, Ślepa, Saturnowska.

Teren obwodu Nr. 2 — ulice: Francuska. Kol. Gliniak, Brazylja, Małobądzka. Dalej ka. Piłsudskiego od Francuskiej do Chmielnej Nr.Nr. domów 49, 53, 55, 57, 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 112, 114, 114a, 116, 120 122, 124, 128, 130, 132, 132a, Jastrzębia. Chmielna, Leśniczówka.

OKRĘG II (posiada 5 mandatów).

Lokal okr. kom. wyborcz.: ul. Długa 10 (Kol. Magistracka — przedszkole). Urzędowanie od godz. 16 — 21-ej.

Okręg podzielony na 2 obwody głosowania:

Obwód Nr. 1 — ulice: Rudna od Długiej do Dalekiej Nr.Nr. domów 15, 15a, 15b, 15c, 15d, 17, 19, 21, 23, 28, 30, 33, 34, 34a, 36 36a, 38, 39, 40, 41, 41a, 42, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 56a, 58, 59, 60, 60a, 62, 64, Kacza, Sienna, Książęca, Skorupki, Aleja Mireckiego od przejazdu kol. do ul. Rudnej Nr.Nr. domów 22, 28, 30, 32, Pusta, Dobra, Szopena, Mazowiecka, Pszenna, Staropogońska, Lisia, Twarda, Zimna, Długa, Górnicza, Milowicka, Wileńska.

Obwód Nr. 2 — ulice: Sucha, Lwowska, Będzińska, Śnieżna, Gołębia, Rybna, Czeladzka.

OKRĘG III (posiada 4 mandaty).

Lokal okr. kom. wyborcz.: ul. Racławicka 22 (róg Ciepłej, przedszkole miejskie). Urzędowanie od godz. 16 — 21-ej.

Okręg podzielony jest na 2 obwody.

Obwód Nr. 1 — ulice: Chemiczna, Wodna, Rzeczna, Ciepła, Mała, Poprzeczna, Zielona, Kopernika, Rzymska.

Obwód Nr. 2 — ulice: Wielka, Racławicka, Florjańska, Nowopogońska, Majowa.

OKRĘG IV (posiada 4 mandaty).

Lokal okr. kom. wyborcz.: ul. Żytnia 12 (szkoła powszechna). Urzędowanie od godz. 16 — 21-ej.

Okręg podzielony na 2 obwody.

Obwód Nr. 1 — ulice: Owsiana, Bracka, Grochowa, Żytnia, Dzika, Zgoda, Rysia, Gen. Bema, Reymonta, Puławskiego, Rudna od Orlej do Długiej Nr.Nr. domów 1, 2, 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f, 2g, 2h, 2i, 2j, 3 4. 5, 6, 7, 9, 10, 12, 14, 18, 20.

Obwód Nr. 2 — ulice: Orla, Żeromskiego, Marjacka, Cicha, Piaskowa, Błotna, Średnia, Przechodnia, Wąska, Żabia.

OKRĘG V (posiada 4 mandaty).

Lokal okr. kom. wyborcz.: ul. Nowa (szkoła powszechna). Urzędowanie od g. 16—21-ej.

Okręg podzielony na 2 obwody.

Obwód Nr. 1 — ulice: Betonowa, Kolejowa, Topolowa, Moniuszki, Pawia, Wysoka, Dziewicza, Smolna, Promyka, Władysława, Kollarska, Konrada, Grabowa, Królewska, Swobodna, Piłsudskiego od Chmielnej do Swobodnej Nr.Nr. domów 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 78, 80, 82, 84, 86, 90, 90a, 92, 94, 98, 100, 102, 104, 106, 108, 108a, 110, 110a, Wiejska od Piłsudskiego do Starej Nr.Nr. domów 20, 21, 22, 22a, 22b, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 35a, 36, 38, 40.

Obwód Nr. 2 — ulice: Piłsudskiego od wiaduktu do Swobodnej Nr.Nr. domów 9, 11, 13, 15, 17, 19, 22, 22a, 22b, 24, 24a. 24b, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 72a, 74, 76, Kilińskiego, Nowa, Miła, Aleja Mireckiego od Piłsudskiego do przejazdu Nr.Nr. domów 1, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 17, 18 19, 20, 21, 23, 25, 27, 29, 31, Leszno, Zakręt, Szewska.

OKRĘG VI (posiada 3 mandaty).

Lokal okr. kom. wyborcz.: ul. Dęblińska 15 róg Granicznej (szkoła powszechna). Urzędowanie od godz. 16-ej do 21-ej.

Okręg podzielony na 2 obwody głosowania.

Obwód Nr. 1 — ulice: Kordonowa, Sądecka, Obchód, Szczodra, Niecała, Składowa, Stara, Płocka, Prosta, Ciasna, Wiejska od Starej do Sobieskiego Nr.Nr. domów 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, Przejazd, Sobieskiego, Naftowa, Graniczna.

Obwód Nr. 2 — ulice: Dęblińska, Towarowa, Kołłątaja, Sadowa, Czysta, Krzywa, Teatralna, Wspólna.

OKRĘG VII (posiada 4 mandaty).

Lokal okr. kom. wyborcz.: ul. Prez. Mościckiego 13 (szkoła powszechna). Urzędowanie od godz. 16-ej do 21-ej.

Okręg podzielony na 2 obwody.

Obwód Nr. 1 — ulice: Piłsudskiego od tunelu Sienkiewicza Nr.Nr domów 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14, 14a, 16, 18 20, Warszawska, Głowackiego, Szklarniana, Targowa od Modrzejowskiej do Szklarnianej Nr.Nr. domów 12, 14, 15, 15a, 16, 17, 18, 19, 20, 21.

Obwód Nr. 2 — ulice: Modrzejowska, Dekierta.

OKRĘG VIII (posiada 3 mandaty).

Lokal okr. kom. wyborcz.: ul. Warszawska 6 (biuro Magistratu). Urzędowanie codziennie od godz. 16-ej do 21-ej.

Okręg podzielony na 2 obwody głosowania.

Obwód Nr. 1 — ulice: 3-go Maja od Małachowskiego do Pomnika Kościuszki Nr.Nr. domów 22a, 24, 24a, 26, 26a, 27, 27b, 28, 29, 29b, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36. 38, 39, 39a, 39b, 41, Plac Kościuszki, Zygmunta, Jasna, Parkowa, Legjonów od Parku Renardowskiego do rzeki Nr.Nr. domów 12, 16, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, Wawel od 3-go Maja do ul. Glinianej Nr.Nr. domów 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, Kręta

Obwód Nr. 2 — ulice: 3-go Maja od Małachowskiego do Piłsudskiego Nr. domów 1, 2, 3, 3a, 3b, 3c, 4, 5, 6, 7, 8, 8a. 9. 10. 11. 11a 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 23, 23a, 25, Małachowskiego, Targowa od ul. Modrzejowskiej do Małachowskiego Nr. Nr. domów 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 8a, 9, 10, 11, 13, Plac 11-go Listopada.

OKRĘG IX (posiada 4 mandaty).

Lokal okr. kom. wyborcz.: ul. Prezydenta Mościckiego 18 (szkoła powszechna). Urzędowanie od godz. 16-ej do 21-ej.

Okręg podzielony na 2 obwody.

Obwód Nr. 1 — ulice: Ostrogórska, Kowalska, Sienkiewicza, Mościckiego, Jagiellońska

Obwód Nr. 2 — ulice: Radocha, Żórawia, Chłodna, Biała, Pańska, 1-go Maja.

OKRĘG X (posiada 3 mandaty).

Lokal okr. kom. wyborcz.: ul. Dębowa 33 (szkoła powszechna). Urzędowanie od godziny 16-ej do 21-ej.

Okręg podzielony na 2 obwody.

Obwód Nr. 1 — ulice: Dębowa od przejazdu kol. do Kol. Staszic Nr.Nr. domów 25, 27, 29, 32, 32a, 33, 34, 34a, 35, 36, 36a, 37, 38, 38a, 39, 39a, 40, 40a, 41, 42, 42a, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 60, 62, 62a, 62b 64, 64a, 66, 66a, 68, 68a, Lipowa od ulicy Dębowej do ul. Tylnej Nr.Nr. domów 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 12, 14, 16, 18 Strzelecka, Niwecka, Kop. Alwina, Kop. Jarosław, Kop. Orion, kol. Ludmiła, kol. Staszic.

Obwód Nr. 2 — ulice: Rynek Modrzejów, Dąbrowska, Pastewna, Bóżniczna, Gdańska, Henryka, Powstańców, Wygoda.

OKRĘG XI (posiada 4 mandaty).

Lokal okr. kom. wyborcz.: ul. Ludwika 3 (stacja ratunkowa). Urzędowanie od godz. 16-ej do 21-ej.

Okręg podzielony na 3 obwody głosowania.

Obwód Nr. 1 — ulice: Sielecka, Gliniana, Wawel od Glinianej do Barbary Nr.Nr. domów 24 i kino „Wawel", Barbary od Sieleckiej do Kaliskiej Nr.Nr. domów 17, 19, 21, Kaliska, Kuźnicka od Sieleckiej do Kaliskiej Nr.Nr. domów 25, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 37.

Obwód Nr. 2 — ulice: Klimontowska, Bukowa, Wilcza, Kuźnicka od Kaliskiej do 1-go Maja Nr.Nr. domów 1, 1a, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16. 21 23, 24, 26, 28, Szpitalna, Cmentarna, Legjonów od rzeki do 1-go Maja Nr.Nr. domów 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11. 13 17, 19, Wesoła, Karpacka, Barbary od Kaliskiej do Ludwika Mierosławskiego Nr.Nr. domów 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 12, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 22, Pogotowie, Dolna, Dańdowska, Narutowicza od Kaliskiej do Ludwika Mierosławskiego Nr.Nr. domów 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16.

Obwód Nr. 3 — ulice: Mierosławskiego, Czarna, Krakowska, Tabelna, Brzozowa, Tylna, Lipowa od Tylnej do Tabelnej Nr.Nr. domów 9, 20, 22, Grzybowa, Dębowa od Ludwika Mierosławskiego do przejazdu kolejowego Nr.Nr. domów 1a, 1b, 2, 3, 4. 5, 6, 8, 9, 11, 12, 16, 17, 18, 19. 20 26, 30, Walcownia, Renard.

OKRĘG XII (posiada 4 mandaty).

Lokal okr. kom. wyborcz.: ul. Szkolna 4 (szkoła pwszechna). Urzędowanie od godz. 16-ej do 21-ej

Okręg podzielony na 2 obwody głosowania.

Obwód Nr. 1 — ulice: Małe Zagórze, Pekin, Kamieniołomy Renarda, Dwór Zagórze, Robotnicza, Gampera, Kamienna, Staszica, Folwark Konstantynów.

Obwód Nr. 2 — ulice: Browarna, Żelazna, Dworska, Piekarska, Zagórska, Zamkowa, Szkolna, Koźla, Narutowicza od Kaliskiej do Zamkowej Nr.Nr. domów 3, 5, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34 36, 38, 40 42, 44, 46, 48, 50, Wschodnia, Tatrzańska, Wronia, Podgórska, Zofji, Śląska.

OKRĘG XIII (posiada 3 mandaty).

Lokal okr. kom. wyborcz.: ul. Okrzei 46 (szkoła Powszechna). Urzędowanie od godz 16-ej do 21-ej.

Okręg podzielony na 2 obwody głosowania.

Obwód Nr. 1 — ulice: Północna, Środula Dolna, kol. Zuzanna, Wapienna, Wita Stwosza, Kossaka, Siemiradzkiego, Grotgera, Matejki, Batorego, Piotrkowskich, Okrzei od Bolesława Prusa do Północnej Nr.Nr. domów 2, 4, 6, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22. 24 26, 28, 30, 30a, 32, 34, 34a, 34b, 36, 38, 38a. 40, 40a, 40b, 40c, 40d, 40e, 40f, 42, 42a 44, 46, 48, 50, 52, 54.

Obwód Nr. 2 — ulice: Kochanowskiego, Krasińskiego, Mickiewicza, Słowackiego, Wyspiańskiego, Konopnickiej, Prusa, Okrzei od Perla do Prusa Nr.Nr. domów 56, Perla.

Powyższy podział na okręgi i obwody należy zachować, bowiem nastąpią ogłoszenia, gdzie znajdować się będą obwodowe lokale do głosowania. Nie będziemy wówczas podawać dokładnego podziału, tylko damy adresy lokali wyborczych w poszczególnych obwodach.

Ostatni dzień sprawdzania spisów wyborców.

Dziś kończy się termin sprawdzania spisów wyborców, w lokalach okręgowych komisyj wyborczych.

Naogół nie widać dużego zainteresowania i ilość sprawdzających swe nazwiska jest niewielka.

Kto jeszcze nie sprawdził, czy figuruje w spisach wyborców, może uczynić to jeszcze tylko dziś, do godz. 8-ej wiecz. w lokalu okręgowej komisji wyborczej swego okręgu.

PROTESTY WEKSLOWE

nie z winy wystawcy

Zarówno główny urząd statystyczny, jak i instytucje finansowe skrupulatnie notują dane, dotyczące ilości protestów wekslowych w kraju, gdyż cyfry te są najlepszym wskaźnikiem sytuacji finansowej.

Jest rzeczą ogólnie wiadomą, że wystawca, który dopuszcza do protestu weksla, znajduje się w trudnych warunkach pieniężnych i naraża się na dodatkowe koszty, oraz przykre konsekwencje, w postaci utraty dalszego kredytu, dlatego też każdy wystawca stara się za wszelką cenę nie dopuścić do protestu swych weksli. Zdarzają się wprawdzie protesty, spowodowane zbiegiem okoliczności, a niekiedy nawet robione celowo, są to jednak wypadki sporadyczne, ogólnie bowiem wystawcy unikają wszelkiemi siłami tej nieprzyjemnej manipulacji.

Okazuje się jednak, iż jest jeszcze **kategorja protestów... sztucznych**, powodowanych przez niektóre finansowe przedsiębiorstwa, a polegających na tem, iż wystawca wekslu **nie może, mimo najlepszych chęci, uregulować zobowiązania, gdyż nie wie, gdzie jego weksel się znajduje** i dowiaduje się o tem dopiero po **otrzymaniu wezwania od rejenta.**

W następstwie takiego postępowania wystawca **narażony jest na dodatkowe koszty i nieprzyjemności,** co jest rzeczą niedopuszczalną i nie powinno być tolerowane.

W Sosnowcu praktykę taką stosuje oddział będzińskiego Tow. wzajemnego kredytu, który **nie uważa za stosowne zawiadamiać wystawcy weksla o miejscu wykupienia zobowiązania,** skutkiem czego powstają nieprzyjemności i scysje.

Prawo wekslowe wyraźnie głosi, iż **weksel powinien być przedstawiony wystawcy w terminie płatności,** tymczasem wspomniane przedsiębiorstwo przepis ten lekceważy, narażając ludzi na zbędne koszty i przykrości.

7 osób kontuzjowanych

wskutek uderzenia pioruna

Podczas onegdajszej burzy około godziny 7 wiecz. **piorun uderzył w dom Stanisława Smółki na kolonji „Dziewiąty" w Gołonogu.**

Wskutek uderzenia pioruna 7 osób, znajdujących się w maglu **zostało kontuzjowanych,** a mianowicie: właściciel magla Józef Smuga, Kasprzykowa z synem i Kurkowa z synem oraz dwie siostry: Aniela i Marja Bańskie.

Dzięki szybkiej pomocy lekarskiej porażonych udało się utrzymać przy życiu.

Najpoważniejszych obrażeń doznały siostry Bańskie, które po udzieleniu im pierwszej pomocy przewieziono do szpitala.

Pozostałe osoby udały się same do domu.

Ważne

DLA PODPISUJĄCYCH LISTY.

Z komitetu wyborczego Chrześcjańskiego Obozu Narodowego otrzymaliśmy następującej treści komunikat z prośbą o opublikowanie:

Chrześcjański Obóz Narodowy prosi wszystkich tych, którzy byli łaskawi podpisać listy kandydatów, aby na wypadek wezwania ich przez główną Komisję Wyborczą do stawienia się celem sprawdzenia podpisu nie uchylali się od tego stawiennictwa, bowiem nie przybycie spowodować może unieważnienie listy kandydatów.

DZIWNE PRAKTYKI PODEJRZANYCH INDYWIDUÓW.

Jak nam komunikują wśród biedniejszej ludności, która podpisywała listy kandydatów kręcą się podejrzane indywidua, które obiecują złote góry (pomoc finansową, żywnościową i t. d.) za skłonienie do wycofania podpisów na listach kandydatów. Ponieważ tego rodzaju akcja o ile rzeczywiście miałaby miejsce, podważałaby u podstaw moralną i prawną stronę wyborców samorządowych. Koniecznem jest, aby o konkretnych wypadkach tego rodzaju nadużyć, udowodnionych świadkami donosić do poszczególnych obywatelskich komitetów wyborczych, które ze swej strony uczynią z tego użytek na właściwej drodze.

Kto kandyduje w Dąbrowie

DO RADY MIEJSKIEJ.

Z ramienia Chrześcjańskiego obozu narodowego w Dąbrowie zgłoszone zostały następujące kandydatury na radnych:

Okręg I — adw. B. Morgulec, inż. Janina Milde, F. Kaniewski i M. Kuzior.

Okręg II — A. Skiba, J. Wołowiec i inż. S. Paszkowski.

Okręg III — St. Frankiewicz, W. Chlewicki i J. Frej.

Okręg IV — J. Szancer, C. Sanier i Fr. Peter.

Okręg V — W. Szewczykowa, W. Sowa i A. Pastuszka.

Okręg VI — E. Grajdek i J. Szymczyk.

Okręg VII — adw. Z. Lisiewicz, adw. H. Krzemiński i inż. M. Lachowski.

Okręg IX — J. Stolarski, S. Ogórek i H. Grybski.

Okręg X — B. Jędrysik, A. Lalewicz i E. Wróblewski.

5 LIST WYBORCZYCH W CZELADZI.

W Czeladzi w głównej komisji wyborczej zgłoszono 5 list kandydatów na radnych, a mianowicie: BB, Zgrupowanie chrześcjańskie mieszczańsko - robotnicze, Jedność robotnicza, Jednolity front robotniczy i narodowi socjaliści. Ci ostatni zgłosili listy tylko w trzech okręgach. Żydzi w ostatniej chwili zrezygnowali ze złożenia własnej listy.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

KSIĄŻECZKA WOJSKOWA.

Wczoraj przed Sądem okręgowym w Sosnowcu stanął mieszkaniec Grodźca, 26-letni K. Kaczmarczyk, oskarżony o sfałszowanie książeczki wojskowej Kaczmarczyk, z niewiadomych bliżej powodów, być może, chcąc wyjechać zagranicę, wywabił w kilku miejscach treść niektórych rubryk w książeczce wpisując na to miejsce inną. Za to sąd skazał go na rok więzienia, z zawieszeniem. Że nie siedzi, zawdzięczać to tylko może dotychczasowej niekaralności.

CHCIAŁ BYĆ POLICJANTEM.

Podobną nieco sprawę miał mieszkaniec Sosnowca. Stefan Bartnik (Śląska 3), który, zapragnąwszy za wszelką cenę dostać się do policji, a nie mając odpowiedniego wykształcenia, sfałszował świadectwo szkolne. Sztuczka się nie udała i Bartnik zamiast do policji o mało co nie znalazł się w kryminale. Wyrok bowiem brzmiał: rok więzienia, z zawieszeniem wykonania kary na lat 5.

KRONIKA OLKUSZA

× NA POŻEGNANIE P. WOJEWODY PACIORKOWSKIEGO w Kielcach był w dniu wczorajszym p. starosta Gliszczyński z Olkusza.

× ŚWIĘTY FLORJAN. W dniu jutrzejszym ochotnicza straż pożarna rejonu olkuskiego, obchodzić będzie w Olkuszu święto swego patrona. Nabożeństwo w kościele parafjalnym o godz. 10 rano, defilada i dekoracja zasłużonych strażaków. Zarząd straży miejskiej zwraca się do przedstawicieli urzędów państwowych, komunalnych i organizacyj społecznych z prośbą o wzięcie udziału w uroczystości.

× DO RADY MIEJSKIEJ W OLKUSZU kandydują: z polskiej listy narodowo-gospodarczej pp. inż. Aug. Skarbowski, Stefan Cichoń, Jan Jędrychowski, Józef Świątek, Jakób Łyczakowski, Mieczysław Tolkacz

× PRÓBY SPRAWNOŚCI. W dniu 17 bm. rozpoczęły się w Olkuszu na boisku w parku pod Czarną Górą próby sprawności fizycznej o państwową odznakę sportową. Próby odbywają się w czwartki i soboty każdego tygodnia od 4 do 7 wieczorem i potrwają do wakacji — pod kierownictwem komisji przy powiatowej komendzie WF i PW, w skład której wchodzą pp.: Dobrzańska, prof. Rudolf, prof. Kot, kpt. Iwaszkiewicz (kom. pow. WF i PW), Kaczmarczyk i W. Barczyński. Do programu prób sprawności wchodzą: biegi, skoki, rzuty, marsze, strzelanie i gimnastyka.

× ZGŁOSZENIE LIST KANDYDATÓW. Do wieczora w dniu 17 bm. jako ostatniego terminu, do głównej komisji wyborczej w Olkuszu zgłoszono następujące listy kandydatów do Rady miejskiej w Olkuszu: w okr. I: Blok pracy (gospodarczej, PPS; w II okr.: Blok pracy gospodarczej, PPS i żydzi, w III okr.: Blok pracy gospodarczej, PPS, adwokat Bachtig, Jedność robotnicza i dwie listy żydowskie; w IV okr.: Blok pracy gospodarczej, Polskiej listy narodowo-gospodarczej, PPS, Strzeleckiego i 2 listy żydowskie.

Z Wolbromia wpłynęły listy: Bloku pracy gospodarczo-społecznej, Zjednoczenie mieszczańsko - robotnicze, Flakiewicza, Jana Dudka i dwie żydowskie. Czy wszystkie listy formalnie zostały sporządzone i czy zostaną dopuszczone do wyborów, okaże się za kilka dni.

× O USUNIĘCIE KURZU W OJCOWIE. W dniu 15 bm. bawiła u p. starosty w Olkuszu delegacja mieszkańców Ojcowa, składająca się z pp. Wimmera, Himmla i Bosaka, oraz przedstawiciela gm. Cianowice p. Ratonia, która przedstawiła rozpaczliwe warunki w Ojcowie, wytworzone obecną nawierzchnią szosy ze zwykłego wapienia, wytwarzającego ogromne tumany kurzu po przejechaniu auta, lub nawet furmanki. P. starosta przychylnie odniósł się do prośby delegacji, obiecując w najkrótszym czasie zmienić zupełnie nawierzchnię szosy w samej dolinie ojcowskiej, dając nawierzchnię nową z kamienia zagranicznego, który też został zamówiony w drodze telefonicznej. Pozbawiony kurzu Ojców zyska kolosalnie na wartości.

× UKARANY PRZEZ STAROSTWO. W dniu 18 bm. ukarany został bezwzględnie [...] 30-dniowym mieszkaniec Dąbrowy, Józef Gruszczyński, lat 26, za posiadanie przy sobie narzędzi złodziejskich (wytrychów i in.) Gruszczyńskiego policja przytrzymała w Bukownie w dniu 16 bm.

× KRADZIEŻ PIERZYNY I PODUSZEK. Onegdajszej nocy skradziono: Szymonowi Dziedzicowi w Wielmoży, gm. Sułoszowa pierzynę i 3 poduszki, Janowi Kowalowi w Otoli, gm. Żarnowiec 3 poduszki i 3 jaśki.

SPORT.

Łodzią przez Atlantyk

wybierają się sportowcy z Zagłębia

Grupa sportowców z Zagłębia (nazwisk na specjalną prośbę zainteresowanych nie umieszczamy narazie) organizuje śmiałą podróż morską przez Atlantyk w łodzi własnej budowy. Przygotowania trwają w całej pełni, przyczem śmiali żeglarze mają zapewnioną pomoc.

W podróży, obliczonej na szereg miesięcy, ma wziąć udział czterech sportowców, w tem jeden doświadczony marynarz. Trasę prowadzić będzie z Gdyni przez Atlantyk do brzegów Afryki i spowrotem.

Bliższe szczegóły tego śmiałego przedsięwzięcia podamy we właściwym czasie.

SUKCESY JĘDRZEJOWSKIEJ W BERLINIE

W Berlinie rozpoczął się międzynarodowy turniej tenisowy, zorganizowany przez klub Rot-Weiss. W turnieju tym bierze udział mistrzyni Polski Jędrzejowska, która odniosła duże sukcesy w grze pojedynczej pań. Pokonała ona tenisistkę niemiecką p. Rost w stosunku 6:2, 6:1, następnie p. Koeppel w stosunku 6:3, 7:5, a w grze podwójnej mieszanej para Jędrzejowska — Vodiczka odniosła zwycięstwo nad parą Dollinger — Gruzewski w stosunku 6:1, 6:2.

DWA MECZE BUDAPESZT—WARSZAWA.

We czwartek rano zarząd warszawskiego okręgu piłkarskiego zdołał ostatecznie dojść do porozumienia ze związkiem węgierskim i w poniedziałek 21 bm. na stadjonie Legji urządza mecz piłkarski Budapeszt—Warszawa.

Skład reprezentacji Warszawy wyglądać będzie następująco: Jachimek, Pawlak, Rusin, Schaller, Sroczyński, Odroważ, Korngold, Zgliński, Łańko, Łysakowski, Mazgaj. Rezerwa: Rudnicki, Iglowski, Materski, Prosator.

W niedzielę drużyna budapeszteńska rozegra na boisku Polonji mecz z kombinowanym zespołem, złożonym z graczy Polonji i Legji.

CZECHOSŁOWACJA — ANGLJA 2:1.

W środę odbył się w Pradze oczekiwany z wielkiem zainteresowaniem międzypaństwowy mecz piłkarski Anglja — Czechosłowacja, który zakończył się po niezwykle emocjonującym przebiegu walki zasłużonem zwycięstwem reprezentacji czeskiej w stosunku 2:1 (1:1).

F. C. SüD ZABRZE W CZELADZI.

W drugi dzień świąt zjechała do Czeladzi niemiecka drużyna F. C. Süd z Zabrza, sprowadzona przez C. K. S. Goście, którzy poraz pierwszy będą bawić w Polsce, należą do czołowej klasy klubów Śląska Opolskiego i przyjeżdżają do Czeladzi w swym najlepszym składzie. Występ drużyny niemieckiej jest pierwszorzędną sensacją sportową Zagłębia i ściągnie niewątpliwie tłumy zwolenników pięknej gry.

Przedtem odbędzie się przedmecz rezerwowej drużyny C.K.S. z I młodocianą. Goście niemieccy grają o godz. 16.30

K. P. W. ŚLĄSK (Katowice — UNJA.

W poniedziałek dnia 21 b.m. o godz. 16.30 STS. „Unja" rozegra na swom stadjonie koleżeńskie zawody piłki nożnej z silnym zespołem K.P.W. Śląsk, Katowice.

Przedmecz odbędzie się o godz. 14.30.

ŻYCIE GOSPODARCZE

„NIE MOŻE BYĆ MOWY

O NOWYCH OBCIĄŻENIACH ŻYCIA GOSPODARCZEGO".

Na dorocznem zebraniu rady warszawskiej Izby przemysłowo-handlowej sprawozdanie o sytuacji gospodarczej złożył prezes Cz. Klarner.

Obecnie jesteśmy świadkami pewnej poprawy ogólno-światowej konjunktury gospodarczej — mówił prezes Klarner — która od czasu rozpoczęcia się kryzysu pojawia się już poraz drugi.

Po zobrazowaniu obecnej sytuacji gospodarczej Polski prezes Klarner podkreślił, iż kryzys przez różnorodne oddziaływania wpłynął na wzmocnienie się dyscypliny społecznej. Z pomocą ożywiającemu się życiu gospodarczemu przyjść musi czynnik publiczny, dążąc do równoważenia swych budżetów przedewszystkiem w drodze stosowania umiaru w wydatkowaniu. Postulat ten jest tembardziej ważny, iż wskutek spadku dochodu społecznego obciążenie na rzecz ciał publicznych niepomiernie wzrosło, w czem szczególnie obciążającą jest kwota, wydatkowana na świadczenia społeczne. Poważny deficyt budżetowy za ubiegły okres uwypuklił wyraźnie trudności zrównoważenia budżetu. Nie może być mowy o nowych obciążeniach życia gospodarczego; dla znalezienia równowagi budżetowej należy raczej szukać innego, niż dotychczas rozdziału całości dochodów, płynących z ciężarów publicznych, pomiędzy państwo i ubezpieczalnie. Wzmocnienie źródeł budżetowych państwa poprzez czasowe wydatne zredukowanie świadczeń socjalnych mogłoby spowodować pożądane skorygowanie rozdziału dochodów ciał publicznych. Tego rodzaju posunięcie nietylko zapewniłoby trwałą równowagę budżetu państwa, lecz także umożliwiłoby skierowanie na walkę z bezrobociem większych, aniżeli dotychczas kwot.

W zakończeniu prezes Izby podkreślił, iż stałem dążeniem sfer przemysłowych jest, aby konsument za cenę swego skromnego dochodu otrzymywał produkt dobry i tani, którego wyrób zapewniałby jednocześnie godziwy zarobek, zachęcający do inwestowania w Polsce. Doniosłym czynnikiem w tem dziele jest dyscyplina gospodarcza społeczeństwa. Nowe przepisy prawa przemysłowego winny posłużyć do silniejszego ujęcia życia gospodarczego przez czynniki gospodarcze pod kontrolą czynnika urzędowego. Znalezienie w tym zakresie właściwych metod współpracy jest niezbędnym warunkiem osiągnięcia przez interes publiczny naksimum korzyści z nowych praw.

Następnie niezmiernie ciekawe przemówienie wygłosił prezes Fajans, członek rady Banku Polskiego na temat polityki deflacyjnej Polski na tle międzynarodowej sytuacji walutowej. Mówca podkreślił, że proces deflacyjny w Anglji dzięki mechanice walutowej dał najskuteczniejsze wyniki, ponieważ jak cyfry wykazują udało się tam osiągnąć tak pożądane wszędzie nakręcanie konjunktury. Zaznaczył jednak z naciskiem, że osiągnięcie to przypisać należy wyjątkowym warunkom i jedynej w swoim rodzaju strukturze gospodarczej Imperjum Brytyjskiego. Przykładu angielskiego, niestety, nie może naśladować żaden inny kraj, właśnie wobec braku tych cech, jakie posiada gospodarstwo brytyjskie.

Omówiwszy sytuację walutowo-finansową w Niemczech, we Francji i w Szwajcarji, mówca przeszedł do scharakteryzowania sytuacji walutowej i kredytowej w Polsce. Zaznaczył on, że polityka Banku Polskiego, która tak wielkie sukcesy osiągnęła w dziedzinie walutowej i była ważnym współczynnikiem racjonalnego procesu deflacji, potoczy się niewątpliwie i w przyszłości z równą konsekwencją wślad za ożywiającem się życiem gospodarczem kraju. Nie chcąc przekreślać dotychczasowych zdobyczy, nie będzie Bank Polski spewnością wyprzedzać tego życia, ale może starać się podtrzymać wszelkie naturalnie występujące oznaki poprawy konjunkturalne.

Następnie po zreferowaniu sprawy ubezpieczeń społecznych, zebranie wezwało prezydjum Izby do podjęcia kroków, zmierzających do radykalnej przebudowy ubezpieczeń społecznych w kierunku dostosowania ciężarów z tego tytułu wynikających do poziomu dochodu społecznego.

Inne rezolucje dotyczą sprawy postępowania wymiarowego, motoryzacji Polski i rolniczej polityki interwencyjnej w 1934-35 r.

Kronika gospodarcza.

POWAŻNE ZAMÓWIENIE. Ministerstwo komunikacji zamówiło na Śląsku około 100 zwrotnic na kwotę 900 tysięcy zł. Wykonanie tego zamówienie da pracę 230 robotnikom przez przeciąg 6 miesięcy.

ULGI KOLEJOWE NA WYSTAWĘ-TARG „LEN POLSKI". Obok indywidualnych ulg, jakie Ministerstwo komunikacji przyznało dla osób, udających się na wystawę - targ „Len Polski", która odbywa się od 19 maja do 10 czerwca w Dolinie Szwajcarskiej w Warszawie, otrzymały wycieczki zbiorowe na wystawę składające się conajmniej z 15 osób, specjalne uprawnienie. Korzystają one ze zniżki 70 proc. taryfy obowiązującej na przejazd w jedną i drugą stronę na pewnych określonych warunkach.

UPADŁOŚCI W POLSCE. Według danych Głównego Urzędu statystycznego ogłoszono w marcu r.b. ogółem 29 upadłości wobec 30 w marcu 1933 r., z czego na województwa centralne przypada 22 upadłości (w marcu 1933 r. — 27), zachodnie 6 (5), południowe 1 (4). W ciągu I kwartału r.b. liczba upadłości w Polsce osiągnęła 80, gdy w odpowiednim okresie 1933 r. wynosiła 111. Z powyższej liczby przypada na województwa centralne 56 (w I kwartale 1933 r. — 72), zachodnie 15 (22), południowe 9 (14) i wschodnie 0 (3). Jeśli chodzi o rodzaj przedsiębiorstw, to ogłoszono w I kwartale r.b. 7 upadłości spółek akcyjnych wobec 8 w odpowiedniem okresie 1933 r., 16 spółek zagraniczoną odpowiedzialnością (13), 13 spółdzielni (13), 9 spółek firmowych i komandytowych (18) i 35 przedsiębiorstw jednoosobowych (59).

Z RUCHU WYDAWNICZEGO

PODRĘCZNY INFORMATOR DLA GRAJĄCYCH W BRIDŻA, opracował W. N. Skł. Gł. Dom Książki Polskiej, str. 57. cena 1.50.

W ostatnich dniach wyszło z druku nowe dostępne dla każdego wydawnictwo brydżowe, w opracowaniu W. N., p.t. „Podręczny Informator dla grających w brydża". Typ tej książki dotychczas nieznanej w Polsce, przeniknął do nas z Zachodu, gdzie jest oddawna wprowadzony i bardzo poszukiwany. Z treści „Informatora", autor usunął całkowicie balast teoretycznych i scholastycznych rozumowań brydżowych, natomiast postawił sobie za zadanie dać natychmiastową odpowiedź (już podczas gry nawet) na pytanie co należy robić, a czego trzeba unikać, żeby poprawnie grać w brydża. W powyższym ujęciu, książeczka ta służy nietylko jako vade-mecum gracza początkującego, lecz z pewnością, nieraz wyratuje gracza już zaawansowanego — z trudnej i kłopotliwej sytuacji powstałej w grze. Sama treść książeczki składa się z 3 części zasadniczych. I zawiera wiadomości ogólne dotyczące gry i zapisów. II część obejmuje licytację i obronę robra, wreszcie w dodatkowej III części omówiony jest Międzynarodowy zapis brydżowy, na podstawie Międzynarodowego prawa brydżowego z r. 1932.

SPROSTOWANIE.

W artykule pt. „Djalog w cukierni" zamieszczonym w dniu wczorajszym wkradł się błąd, a mianowicie: w wierszu 13 od góry zamiast „o nowej organizacji" winno być „o naszej organizacji", co niniejszem prostujemy.

Dobre lato dla radjosłuchaczy Polskich

Po raz pierwszy w dziejach radjofonji polskiej postanowiono dać słuchaczom program letni na wyżynach normalnego sezonu radjowego. Praktyka dotychczasowa przy układaniu programów radjowych szła w tym kierunku, że w zimie, kiedy sezon literacki i artystyczny trwał w pełni, radjo dawało audycje wysokowartościowe pod względem artystycznym, dobierając nietylko pierwszorzędnych wykonawców, ale dbając również o zapewnienie słuchaczom jaknajwiększej ilości godzin transmisyj radjowych. Natomiast letnie programy radjowe były zawsze skromniejsze tak z powodu wyjazdów artystów i literatów z miast, jak ze względów oszczędnościowych, gdyż właśnie w lecie zaznaczał się w ubiegłych latach spadek ilości abonentów.

W bieżącym roku radjo stanęło na stanowisku, iż program letni powinien stać na poziomie programu zimowego, a nawet powinien ze względu na normalną ewolucję ku coraz bardziej doskonałym programom być lepszym i bardziej urozmaiconym.

W lecie więc bieżącego roku słuchacze radjowi będą mieli program, który nietylko nie będzie ustępował w żadnym punkcie dobremu programowi ubiegłej zimy, ale w niektórych rodzajach audycyj radjowych będzie go pod wieloma względami przewyższał. Poważne zwiększenie ilości muzyki, zwłaszcza muzyki lekkiej, wielka ilość reportaży z życia, audycje i transmisje sportowe, krótkie 10-cio minutowe feljetony, słuchowiska i fragmenty teatralne, wreszcie opery, operetki i koncerty symfoniczne ze studja — oto najważniejsze rodzaje audycyj radjowych, które w lecie będą urozmaicać program radjowy.

CO TYGODNIA OPERA LUB OPERETKA.

Audycje operowe i operetkowe Polskiego Radja cieszą się wśród słuchaczy dużą popularnością, gdyż dają im możność słuchania dobrej muzyki w wykonaniu najlepszych artystów, bez względu na to, czy słuchacze mieszkają w wielkich miastach, czy też gdzieś na zapadłej prowincji. To też w lecie radjo utrzyma w pełni swe transmisje operowe i operetkowe. Trzy względnie cztery razy w miesiącu nadawane będą ze studja Polskiego Radja bądź opery, bądź też operetki. W ten sposób wielka ilość artystów i muzyków będzie mogła w okresie letnim, a więc w czasie martwego sezonu muzycznego znaleźć zajęcie, co w dzisiejszych czasach jest rzeczą bardzo ważną. Repertuar operowy Polskiego Radja w lecie obejmie przedewszystkim opery popularne, zgodne w typie z ogólnym planem programu letniego, oraz takie opery które ze względów technicznych nie prędko będą mogły być wykonane na scenach polskich. Oprócz oper i operetek ze studja nadawane będą transmisje wielkich festivalów muzycznych z zagranicy, które staną się niewątpliwie sensacją programu letniego.

LETNIE KONCERTY SYMFONICZNE POLSKIEGO RADJA.

W programie letnim Polskiego Radja powiększa się nietylko ogólną ilość czasu poświęconego muzyce lekkiej. Zgodnie z założeniami programu letniego, który układany będzi pod hasłem lekkości, urozmaicenia i przyjemnego wypoczynku dla radjosłuchaczy, program letni przewiduje zmniejszenie procentu muzyki poważnej na korzyść muzyki lekkiej. Zwłaszcza w programach niedzielnych i świątecznych muzyka lekka dominować będzie w sposób decydujący nad muzyką poważną. Nie znaczy to bynajmniej, aby radjo zrezygnowało wogóle z muzyki poważnej w okresie letnim. Mimo wielkich trudności organizacyjnych Polskie radjo nadawać będzie w okresie letnim koncerty symfoniczne ze studja, gdyż jak wiadomo sezon w Filmarmonji kończy się z dniem 31 maja. Koncerty symfoniczne wykonywać będzie stała orkiestra Polskiego Radja, która od roku powiększona została do liczby 4? osób. Urlopy członków orkiestry w okresie letnim, spowodu konieczności utrzymania zespołu orkiestrowego w pełnym składzie, zostały ułożone w ten sposób, że przez zakontraktowanie nowych sił na okres wakacyjny orkiestra wypełniać będzie program w każdej chwili nawet powiększona do liczby 66 osób. Ta sama orkiestra wypełniać będzie program w zakresie muzyki popularnej i lekkiej. Dążeniem Polskiego Radja jest, aby w okresie letnim pozyskać na sporadyczne występy najlepszych dyrygentów polskich i obcych.

ODCZYTY I FELJETONY JAKNAJKRÓTSZE.

Zasadniczą nowość wprowadza program letni Polskiego Radja do działu feljetonów i odczytów. Jak wiadomo lato nie sprzyja słuchaniu odczytów, nietylko w radjo, ale nawet na sali odczytowej, czy w uniwersytecie.

Radjowe odczyty mają swoją dość długą historję w kierunku ich... skracania. Początkowo odczyt radjowy trwał jak wykład w uniwersytecie 45 minut. Oczywiście było to zadużo. Systematycznie skracano czas trwania odczytów o 5 minut aż doszło do granicy 20 minut.

Program letni przewiduje, że maksymalny czas trwania odczytu nie może przekraczać pod żadnym warunkiem 15 minut, gdyż czas ten wystarczy do omówienia każdego zagadnienia bez znużenia słuchaczy.

Oprócz tego wprowadzono codzienną 10-cio minutową pogadankę feljetonową, a więc lekką co do treści i formy, w czasie której omawiane będą zagadnienia interesujące szerokie rzesze radjosłuchaczy z zakresu turystyki, krajoznawstwa, podróży spraw codziennego życia itp. Równocześnie dwa odczyty i jeden feljeton w tygodniu przeniesiono na godzinę 22, aby późnym wieczorem kiedy młodzież jest już w łóżkach móc poruszyć tematy bardziej poważne.

„Manon" Masseneta przez radjo.

Manon Lescaut nietylko w powieści abbe Prevosta potrafiła zdobywać serca czytelników, ale również zdołała zainteresować swoją postacią szereg kompozytorów. Zainteresowała ich bynajmniej nie swą wielką cnotą, ale wprost przeciwnie — jako „wamp" zeszłej epoki. Zresztą kompozytorzy ci to przeważnie Francuzi, którzy mają więcej zrozumienia dla pikanterji i wdzięku, niż chęci do moralizowania.

Massenet nie wyidealizował więc Manon; przedstawił ją taką, jaką być powinna.

Oto treść opery: Manon w podróży do klasztoru, w którym ją krewni chcą umieścić, poznaje kawalera de Grieux i ucieka z nim do Paryża, korzystając z chwilowej nieobecności swego opiekuna i kuzyna Lescaut. W Paryżu za namową bogacza, który obiecuje jej wszelkie uciechy życia, wydaje jednak swego ukochanego w ręce rozgniewanego kuzyna. Po pewnym czasie, wśród zabawy ludowej na ulicach Paryża, dowiaduje się Manon, że kawaler de Grieux zamierza wstąpić do klasztoru i odwodzi ukochanego od tego zamiaru. Zostają już razem, ale wnet wyczerpują się ich środki materjalne. Przy stoliku karcianym w wspaniałej sali hotelowej próbują szczęścia.

Szczęście dopisuje im wprawdzie, ale porzucony przez Manon bogacz mści się. Rzuca na nich podejrzenie o fałszywą grę. Aresztowaną Manon uwalnia kawaler de Grieux, ale po niewczasie. Manon umiera z wyczerpania w ramionach ukochanego.

Żywa akcja tej sztuki, a przedewszystkiem barwne obrazki życia ulicznego Paryża, umiejętne wyzyskanie kontrastów: kasyna gry i skromnego poddasza paryskiego, dała Massenetowi dużo sposobności do rozwinięcia jego talentu i zmysłu scenicznego. Dużo jest w muzyce tej liryzmu, dużo melodyjności i zmysłu harmonji, dużo uroku i wdzięku. Dotychczas utrzymała się „Manon" na wszystkich scenach świata i nadal zalicza się do żelaznego repertuaru operowego.

Operę tę transmitują w środę dn. 23 b.m. rozgłośnie P. R. o godz. 20 z teatru Wielkiego w Warszawie w znakomitej obsadzie z Zofją Fedyczkowską i Józefem Wolińskim w rolach tytułowych. Pozostałe postacie opery odtworzą August Wiśniewski. Zygmunt Mossoczy, Bolesław Bolko, J. Fedecki i Janina Orłowska. Przy pulpicie kapelmistrzowskim stanie dyr. Tadeusz Mazurkiewicz.

Odbiornik na wycieczce i na campingu.

W promieniu około 300 kilometrów od Warszawy, około 100 kilometrów od Katowic, Poznania, Lwowa, czy Wilna i około 20 kilometrów od Krakowa względnie Łodzi, odbiornik detektorowy, zabrany na wycieczkę, na camping lub na letnisko może dać znakomitą audycję na słuchawki przy zastosowaniu anteny zewnętrznej, przenośnej, bardzo prostej i łatwej do zainstalowania. Zabieramy w tym celu ze sobą oprócz samego odbiornika detektorowego z kryształkiem i słuchawkami, również antenę i uziemienie, które instalujemy w sposób następujący: 50 mtr. linki antenowej, przywiązujemy jednym końcem do t. zw. łańcuszka izolatorów jajowych, złożonego przynajmniej z dwóch izolatorów, drugi zaś koniec linki zaopatrujemy wtyczką, zapomocą której włączymy antenę do gniazdka w odbiorniku. Do drugiego końca łańcuszka izolatorów przywiązujemy kilkanaście metrów mocnego sznurka konopnego. Przygotowaną w ten sposób antenę nawijamy na płaską deseczkę z wycięciami w kształcie krzyża. Celem uzyskania zaś prowizorycznego uziemienia jeden koniec kilku lub kilkunastu metrów linki antenowej przylutowujemy do pręta miedzianego względnie mocno owiązujemy dookoła pręta z żelaza ocynkowanego, drugi zaś koniec linki zaopatrujemy wtyczką, którą później przyłączymy do odbiornika.

Po przybyciu na miejsce wybieramy w pobliżu drzewo, oddalone o 20 — 30 mtr. i rozwinąwszy linkę antenową przywiązujemy do kończącego ją szpagatu ciężki kamień. Przy pomocy tego kamienia zarzucamy jeden koniec linki antenowej na wystającą gałąź drzewa tak, aby linka wraz z kończącemi ją izolatorami wisiała z jednej strony gałęzi, a szpagat z uwiązanym kamieniem — z drugiej strony. Zawieszoną w ten sposób linkę naciągamy lekko i drugi jej koniec przy pomocy wtyczki łączymy z gniazdkiem antenowym odbiornika. Następnie wbijamy w ziemię pręt metalowy długości od pół metra wzwyż, poczem drugi koniec linki, połączonej z prętem, doprowadzamy do gniazdka uziemienia w odbiorniku. Wystarczy teraz włączyć słuchawki i nastroić odbiornik, aby móc na wycieczce, na campingu lub na letnisku uzyskać doskonały odbiór krajowych audycyj radjowych.

Oczywiście nie należy zapominać, o zabraniu ze sobą pozwolenia na korzystanie z radja względnie kwitu opłaconego abonamentu radjowego za ostatni miesiąc.

Teatr dla dzieci

„MIASTO GDYNIA".

Biały port polski — Gdynia, który jest chlubą Narodu, przykuwa ku sobie myśl i serce każdego Polaka.

Z dumą spoglądamy na okręty stojące w dokach i powiewające flagami obcych krajów, które zawitały do naszego portu w celach handlowych, z bijącem sercem śledzimy żagle trzepocące na wietrze, „Daru Pomorza", statku szkolnego marynarki, z radością wodny szlak „Kościuszki" czy „Pułaskiego" zdążających ku brzegom Ameryki. Mamy Polskę z dostępem do morza! Mamy swój polski port — Gdynię, która będzie „bohaterką" słuchowiska dla dzieci starszych opracowanego p-g M. Jarosławskiego. Audycję tę nadaje Lwów w dn. 20 b.m. o godz. 16-ej.

„NA BIELANY".

Tradycyjnie w Zielone Świątki jedziemy na Bielany!

Wesoło tam jest, gwarno, grają katarynki, rozlegają się śmiechy. Zabawa wre w całej pełni. I zawsze tak było od najdawniejszych lat. Podobno nawet król Staś lubił popatrzeć jak się lud na Bielanach zabawia, a i wykwintne damy w kolasach zajeżdżały tam chętnie mieszając się z tłumem rozradowanych mieszczan. Nic więc dziwnego, że w drugi dzień Zielonych Świąt mikrofon radjowy o godz. 16 przypomni jak to bywa na Bielanach.

W dalszej części programu czekają słuchaczów pieśni ludowe w wykonaniu Chóru szkoły powszechnej w Ożarowie im. Stw. Czerwińskiego, a na zakończenie wesoły, krótki obrazek Syrokomli — „Kradzione".

ŚWIĘTO DZIECKA W RADJO.

Dzieci są nam echem społeczeństwa. Są dla świata tym czem świergotliwe ptaki w przyrodzie. Bez nich świat byłby bezradosny, smutny i szary. Cieszmy się więc wraz z nimi w dniu ich radosnego „Święta Dziecka". Niechaj ich wszystkie dzieci wezmą w nim udział, niechaj się porozumią, skrzykną, a stanie się to najlepiej i najszybciej dzięki mikrofonowi. W dn. 23 b.m. o godz. 16,50 nadana będzie zatem audycja zorganizowana przez polski Komitet opieki nad dzieckiem wespół z Polskiem Radjo. Audycja ta będzie podkreśleniem, że społeczeństwo nietylko kocha swych „milusińskich", ale czuwa nad niemi i ochroni je przed niedolą w miarę swych możności.

Muzyka na fali radjowej

LUCYNA SZCZEPAŃSKA W RADJO.

W niedzielę dn. 20 b.m. o godz. 19.50 w koncercie muzyki lekkiej wystąpi jako solistka, znana śpiewaczka Lucyna Szczepańska, obdarzona słowiczym głosem. Artystka odśpiewa szereg pogodnych pieśni, m. inn. Maszyńskiego, Niewiadomskiego i Rybickiego.

POLSKIE WARJACJE FORTEPIANOWE

Znakomity pianista Bolesław Kon wystąpi w sobotę dn. 19 b.m. o godz. 20 z interesującym repertuarem — obejmującym trzy piękne utwory z polskiej literatury fortepianowej. Są to tematy z warjacjami jakie napisali Juljusz Wertheim, Franciszek Brzeziński oraz Karol Szymanowski. Warjacje te należą do wcześniejszego okresu twórczości kompozytorów.

PROGRAM RADJOWY.

SOBOTA 19 MAJA 1934 R.

7.00 — Sygnał czasu pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 7.05 — Gimnastyka. 7.25 — Muzyka z płyt. 7.55 — Chwilka gospodarstwa domowego. 11.57 — Sygnał czasu, hejnał. 12.05—Orkiestry wiejskie (płyty). — 15.00 — Wiadomości gospodarcze. — 15.20 Walce w wyk. wiedeńskiej orkiestry „Boheme" (płyty). 15.35 — Chwilka lotnicza i przeciwgazowa. 15.40 — Audycja dla chorych w oprac. ks. kap. Michała Rękasa i koncert orkiestry Tadeusza Seredyńskiego. 16.15 — Przemówienie o Funduszu obrony morskiej (W-wa). 16.20 — Kurs średni języka francuskiego. 16.35 — Skrzynka pocztowa Cioci Heli dla dzieci. 17.20 — Odczyt z cyklu „Historja" p.t. „Idea batorjańska" wygł. prof. Henryk Mościcki (W-wa). 17.40 „Perspektywy polskie na eksport" — reportaż z pracowni prof. dra Kazimierza Bartla. 18.00 — Nabożeństwo majowe z klasztoru O.O. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie. 19.05 — Rozmaitości. 19.10 — Prof dr. Witold Wilkosz: „Jak uczono rachunków w Babylonie". 19.25 — Recytacje poezyj (W-wa). 19.40 — Wiadomości sportowe. 20.00 — „Myśli wybrane". 20.02 — Wieczór warjacyj fortepianowych polskich kompozytorów w wyk. Bolesława Kona (W-wa). 20.40 — Utwory skrzypcowe w wyk. F. Kreislera (płyty). 20.55 — Koncert w wyk. orkiestry symf. P. R. pod dyr. J. Oziminskiego z udziałem Marji Krzywiec — śpiew z tow. ork. (W-wa). 22.00 — Odczyt w języku francuskim p.t. „Co wnosi literatura polska do skarbca literatury ogólno-światowej" — wygł. dr. Juljusz Kleiner. 22.15 — Muzyka taneczna (płyty). 23.05 — Muzyka taneczna z kab. „Nowy Momus" w „Oazie" w Warszawie.

DROBNE OGŁOSZENIA

UZDROWISKA.

CZORSZTYN pensjonat „Kurpielówka" otwarty, przyjmuje zamówienia, cena 6 zł. Wycieczki łódkami Pieniny, Trzy Korony, Park Narodowy bardzo blisko. 2542

W PRZEŚLICZNEJ lesistej podgórskiej okolicy tuż przy lesie, szosie i kolei są pokoje do wynajęcia z całodziennym pierwszorzędnym obfitem utrzymaniem. Młodzież znajdzie opiekę Poczta Raba — Wyżna — Sutkiewiczowa. 3309

POSADY i PRACE

SŁUŻĄCA UCZCIWA poszukuje jakiejkolwiek pracy do wszystkiego. Adres poda Administracja K. Z. 3432

KUPNO i SPRZEDAŻ

FORTEPIAN krótki, piękny ton, okazyjnie sprzedam. Król.-Huta, ul. Dworcowa 3 m. 2. 3430

Nadeszły wina KRYMSKIE KAUKASKIE BUT. 375 — 400. R. Wiliski, Sosnowiec, — Modrzejowska 1 — Telefon 575. 3440

ROZNE

OBUWIE ZELUJĘ! Specjalność zelowania opanek, plecionek, atłasowych i innych — wykonuję tak jak w Katowicach solidnie, elegancko i punktualnie, oraz posiadam dziecinne obuwie własnego wyrobu. Przyjmuję obuwie do malowania i uczernienia. — Sosnowiec, ul. Krzywa 9, koło Urzędu skarbowego — Kowalski. 2603

NOWOCZESNE tapczany, fotele kanadyjskie, meble klubowe, otomany, materace i t. p. oraz wszelkie przeróbki mebli i materacy po cenach najniższych i na warunkach dogodnych poleca Zakład tapicerski Bolesława Ratajskiego, Sosnowiec, Nowa 14 obok P. K. U. 27110

Baczność!

Mydło „Siła" jest w obiegu. Zwracamy uwagę, że jest to najwyższy gatunek mydła, a przytem wyrób polski i miejscowy. Mamy nadzieję, że Sz. Odbiorcy w inne mydła zaopatrywać się już nie będą, a jedynie tylko w Sosnowieckiej Fabryce Mydła, Sosnowiec, Chemiczna 4, telefon 6-65. Przypominamy, że mydło Siła z marką „SOWA" jest najlepsze. 2982

FOTOGRAFJE

od Komunji Św. 3 szt 2.50 — 6 szt. 4 zł. —

Mieszkowska

Piłsudskiego 20. 3411

ZAKŁAD TAPICERSKI Piotr Tomczyk, Sosnowiec, Nowopogońska 19 Poleca otomany materace, tapczany, kozetki, fotele klubowe. Robota solidna. Ceny konkurencyjne. Warunki dogodne.

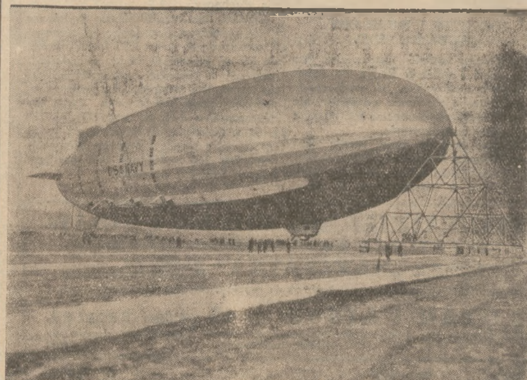
ZGUBIONE DOKUMENTY

JAN SIKORSKI unieważnia zgubioną książeczkę Kasy Chorych. 3431

Reklama jest dźwignią handlu.

NAJWIĘKSZY STEROWIEC ŚWIATA.

Największy sterowiec świata, słynny, amerykański balon „Macon" powrócił z wielkich manewrów floty amerykańskiej w rejonie morza Karaibskiego. Jak twierdzą fachowcy balon oddał znaczne usługi, ale w czasie prawdziwej wojny byłby łatwo zestrzelony przez nieprzyjacielskie eskadry samolotów.

MŁODE MAŁŻEŃSTWO.

Ona: — Leguminę przygotowałam według recepty podanej przez radjo.

On: — A możebyśmy kupili lepszy aparat.

CENNA PRZYJAŹŃ.

— Pożycz mi pięć złotych.

— Nie.

— Dlaczego?

— Obawiam się, że przez tę pożyczkę będę cię rzadziej widywać, a nie chcę dla takiego głupstwa tracić przyjaciela.

— No, to pożycz mi dziesięć.

Prenumerata miesięczna w Sosnowcu bez odnoszenia do domu zł. 3.00. Prenumerata miesięczna poza Sosnowcem i w Sosnowcu z odnoszeniem do domu zł. 3.50.

OGŁOSZENIA: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 m. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

Seryjne drobne ogłoszenia.

Po 10 wyrazów w każdem ogłoszeniu:

30 drobnych ogł. 16.00 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

SOSNOWIEC: Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62. Administracja: Piłsudskiego 4 Tel. 73. Będzin, Małachowskiego 7. Tel. 7-90. — Grodziec, Będzińska. Dąbrowa, ul. Krótka 11. Tel. 202. — Zawiercie, 3-go Maja 27.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. ... — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. ...